

III
M, 38.560
3. h

:: Jan Legova ::
mladinska knjižnica

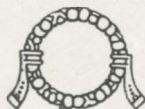
III. zvezek

Jožef Ribičić
Kraljevstvo čebel

Fr. Podmajšnik
Ljubljana 1912.

Jan Legova
mladinska knjižnica.

III. zvezek.

V Ljubljani 1912.

Last in založba „Zaveze avstr. jugoslov. učiteljskih društev“.

Kraljevstvo čebel.

Mladinski spis.

Spisal Jožef Ribičič.

V Ljubljani 1912.

Last in založba „Zaveze avstr. jugoslov. učiteljskih društev“.

Natisnila „Učiteljska tiskarna“.

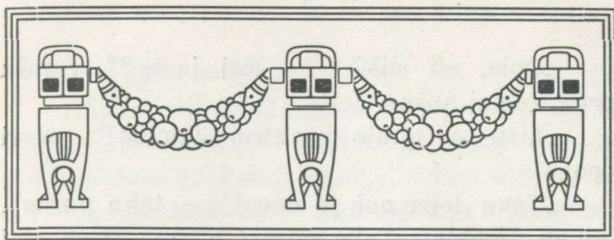
Kraljevstvo čebel.

III, M, 38.560, h

III, M, 38560 h

NI=030018143

I.

adovedna luna je pomolila svojo glavico izza oblakov. Nekaj njenih žarkov je padlo tudi na čebelnjak pod košato lipo in obsijalo dvoje čebelic, ki stojita mirno in tiho pred vhodom svojega gradu. Zdi se, kakor bi bili okameneli, tako nepremično stojita na svojih šestih tankih nožicah. Nobena krila, nobene noge ne zganeta; — celo tipalnici sta mirni. Le kdor bi pogledal natančneje, bo videl, kako napeto gledajo oči, sedaj sem, sedaj tja.

V tem hipu je zapihala lahka sapica in listi na lipi so vztrepotali — tako tiho, da bi jih človeško uho ne moglo slišati. — Ali čebelino uho jih je slišalo in njeno napeto oko jih je videlo.

„Oola, ali slišiš? — Kaj je to?“, vpraša prva komaj slišno.

„Listi se igrajo v vetru, Jamida!“, pravi druga.

„Tako lepa noč je nocoj, — tako gorka“, govori Jamida. „Tako mirno je vse. Ni se bati sovražnikov. Poklepetajva nekoliko, Oola.“

„Ne bi bilo napačno, hm, ali pomisli, če govoriva, ne slišiva vsega tako natanko — prikrade se lahko sovražnik in izrabi najino nepozornost. Zaupali so nama straženje, treba, da ga zvesto izpolnjujeva.“

„Nič se ne boj, Oola, vkljub temu bo slišalo najino uho in videlo najino okó. Svojo dolžnost bova izpolnili, tudi če malo pokramljava. Povej mi, kako ti ugaja nova kraljica?“

„Vesela sem, da se je rodila! Zdi se mi, kakor bi oživel nanovo naš rod, kakor, da bi zasijalo zopet solnce miru in zadovoljnosti v naše kraljestvo. Veš, tako mi je bilo težko, ko sem videla žalost na obrazu najinih sestic. Tako so bile žalostne — in tudi meni je bilo hudo — kdo bi ne bil žalosten!? Stara, priljubljena kraljica mrtva — mrtva — — in ravno tedaj, ko smo bile najbolj potrebne kraljice. Malo dni prej smo se ločile od starega doma in prišle sem. Vse je bilo še v neredu. — V novih, z vso naglico sezidanih celicah, so bila komaj prva jajčeca — pa ti pride nesreča tako naglo!“

„Da, tako naglo!“

„Nikdar ne bom pozabila, kako smo vstale onega dne, zjutraj — solnce je sijalo — lepo jutranje solnce. Polne veselja, polne moči gremo — pogledamo in — kdo leži tam? Kraljica! Mrtva! Naša stara, dobra kraljica! — Nimam besed, da bi opisala žalost vsega kraljestva — žalost, ki je mejila na obup. — Delo je počivalo — nič veselja — — vse mrtvo — ah — —“

„Hudi časi so bili, prav imaš, Oola! Hudi, zelo hudi! In če bi ne bilo nekaj bistroumnih sester med nami, bi ne prišlo nobeni na um napraviti na umeten način kraljico — iz zalege delavk.“

„Ne razumem tega popolnoma. Gledala sem sicer, kako ste delale to, pa še sedaj ne pojnim tega. Zakaj ste podrle štiri celice delavk in sezidale na njih mesto eno samo — veliko?“

„Malo misliš, Oola! Odkod pa pride nova kraljica? Iz majhnih ali iz velikih celic?“

„Iz kraljičinih, velikih seveda!“

„No, vidiš! Take pa ni bilo nobene! Majhnih pa precej. Torej: če ni bilo nobene velike, se je morala napraviti! Razumeš sedaj? Namesto, da bi postala ličinka delavka, je postala kraljica, lepa in mogočna! Zaraditega je postala, ker je bila v veliki kraljičini celici.“

„Ahá, sedaj umejem! Hm, to je pa čudno! Tedaj bi tudi jaz lahko postala kraljica, če bi

bila zaprta v svoji mladosti, kakor ličinka v veliki namesto v majhni celici?“

„Seveda bi postala — pa, kdor je legel jajce, iz katerega si izšla v majhno celico, je že vedel, kaj dela. Da nisi ti tista, ki bi nam lahko vladala, to je čisto prav in dobro!“

„Zakaj?“

„Zaradi tega, ker bi te vsaka delavka prekosila v pameti in bistrournosti!“

Oola je zapihala jeze:

„Seveda: samo ti si pametna — samo ti bistrournna! Klanjam se vaši pameti, milostljiva, in vaši bistrournnosti. Zelo mi je žal, da ne vladate — ah, kdor je legel jajce v majhno celico, iz katere ste izšli, milostljiva, ta je že vedel, kaj dela!“

Tudi Jamido je zgrabila nevolja: „No, če že hočeš biti bistrournna, pa mi povej, kaj se bo sedaj zgodilo, ko se je rodila nova kraljica? — No, povej!“

„Da bi tebe izvolila za svojo dvorno gospo, prav gotovo ne!“

„Aha, ne veš! Pa mi povej, kam bo šla kraljica — morda še danes?“

„Prišla bo in te bo objela — in krono ti bo postavila na glavo!“

„Na potovanje bo šla, na potovanje — pa ti jaz povem!“

„Aa? Na potovanje?“, se začudi hitro potolažena Oola. „Na kakšno potovanje?“

„Ne kraljevsko! Vsaka nova, mlada kraljica je dosedaj odšla na potovanje. Da! Vsaka je šla, ali vsaka se ni vrnila. Spremstvo — tisti požrešni dvorniki, pač — oni se vrnejo — mnogokrat že prej, kakor kraljica.“

„Na to še mislila nisem“, pravi Oola. — „Oh, to bo zopet hud dan, poln nestrpnosti!“ „Pa še kako hud“, odgovori Jamida. „Oh tako mi je težko, ko vidim veselje na obrazu najinih sestic! Vselej, kadar jih pogledam, si predstavljam žalost, ki bo zavladala v kraljevstvu, ko odpotuje kraljica. Kakor strah bo šla tiha misel po gradu: „morda se ne vrne več!“ Koliko nevarnosti ji preti med potjo! — Brr — samo pomisli, da pride lahko oni ptič, ki leti kakor blisk — in jo odnese, mlado, neizkušano v svojem kljunu. — Kraljica, moja, tvoja, kraljica nas vseh — hrana ptičem! In pomisli koliko čebelnih volkov se klati po zraku — in vsi čakajo na plen! Grozno, grozno! In jaz — in ti, in vse bomo stale tu in ji ne bomo mogle pomagati! — Oola, tako mi je hudo! Kaj bo z našim kraljevstvom? Propadlo bo, kakor sto in sto drugih! — Zakaj mora odpotovati? Saj se bi ji dobro godilo med nami — saj jo bomo ljubile!“

„Prečrno vidiš“, tolaži Oola; „saj jo bo spremljalo šeststo dvornikov! Čemu ji bo treba odpotovati? Vidiš, tega tudi jaz ne vem! Ali to je pa res, da delajo vse kraljice tako! Pra-

vijo, da gredo k bogovom, ki jim dajo nauke za bodoče vladanje.“

„Da, da, Oola, nekdanj je že bilo tako, a sedaj ni več! Kaj ne veš, da onih bogov ni več, da so pomrli? In da smo mi edine njih potome? Eh, da, nekdanj je bilo drugače! Ko so bili bogovi še živi, so šli naši pradedi in jim prinesli medu; zaradi tega so bili bogovi milostni in kraljevstvo čebel je bilo takrat zelo bogato. Oj, kakšni časi so bili to! Med se je kar cedil iz uljnjaka! Pelo in vriskalo se je in plesalo in rajalo.“

„Od kod pa veš ti to?“ vpraša Oola.

„Tako sem slišala!“

„Ali je pa tudi res?“

„Zakaj ne bi bilo res? Le veruj mi, nekdanj je bilo drugače!“

„No, pa tudi sedaj ni tako hudo!“ ugovarja Oola.

Jamida je kar poskočila jeze:

„Kaj, ni hudo, praviš? Ni hudo! Nabiraš med od jutra do noči, skrbno ga spravljaš za zimo, pa ti pride roka in ti ga vzame! To, praviš, da ni hudo!? Pa če ga kaznuješ, če ga pičiš z želom — moraš umreti! Oola: umreti! Ni-li to hudo?“

„Je že res“, se izgovarja Oola, „pa saj je bilo vedno tako!“

„Ne, ne“, se razvname Jamida, „pred onim hudodelstvom ni bilo tako! Jaz vem, da ni bilo!“

„Pred katerim hudodelstvom?“ vpraša radovedno Oola.

„Ali ne veš niti tega? Ali veš morda, kaj se zgodi, ako vpičiš koga?“

„Kaj ne bi vedela!“ zamrmra jezna Oola.

„No kaj?“

„Umreti moram!“

„No dobro! Sedaj mi pa povej — zakaj?“

„Ker imam samo eno želo“, se odreže Oola.

„Ej, jaz vem boljše! Poslušaj: Prav malo preden so umrli bogovi, so poslali svojega odposlanca v kraljevstvo čebel, da jim priskrbi nekoliko medu. Med govorom je segel poslanec bogov v bližnjo shrambo in odtrgal nekoliko strdi. — To je videla čebela, ki je napolnila ono shrambo — —“. Jamida je naenkrat umolknila, privzdignila je glavo in poslušala.

„Kaj nisi ničesar slišala? Zdelo se mi je, da slišim nekaj.“

„Nič, nič, veter pihlja in listi na lipi se tresejo. Nadaljuj, malo časa imava še; glej, luna je že vsa blede. — — —“

Kaj je napravila čebela?“ vpraša nestrpnost Oola.

„Zagnala se je v odposlanca in — pomisli! — zapičila mu je svoje želo v roko — strup je šel v roko, ki je zelo otekla. Bogovi so bili zaradi tega močno užaljeni. Kaznovali so njo in vse čebele s tem, da mora vsaka umreti v

strašnih bolečinah takoj potem, ko koga piči. Ona, ki je ranila poslanca božjega, — je umrla prva.“

„Pa saj so pomrli tisti bogovi“, mrmra Oola.

„Bogovi so pomrli, ali njihova kazen je ostala! — —

Pss — — —. Kaj je to? Že prej se mi je zdelo, da slišim neki šum, sedaj pa sem zaslišala zopet, kakor bi se plazil nekdo vedno bliže.“

„Tiho, tiho“, pravi sedaj Oola, glej, kaj je tam? Ali vidiš?“

„Kje?“ vpraša tiho Jamida.

„Tam, tam, poglej, tam v kotu, pri vhodu je neka glava — nikdar je še nisem videla. Glej, glej, sedaj se pomika proti nama; — težko hodi, kakor bi kaj vlekla — kak tat je, glej, kako se mu šibijo noge. Kdo je to?“

„Bova kmalu videli“, zašepeta pogumno Jamida. „Skočiva in zgrabiva. — Pripravi se. Jaz bom štela! — Si-li pripravljena?“

„Sem“, odgovori Oola.

„Ena!“ sikne Jamida.

Kakor bi trenil, sta se vzravnali straži.

„Dve!“

Krila so se vzdignila in noge napele.

„Tri!“

Kakor blisk sta se vzdignili v zrak, samo za ped visoko, potem pa ravno tako hitro zopet

navzdol proti sovražniku — vedno bliže — še en sunek in že sta ga držali s svojimi nogami, trdno, kakor s kleščami.

Obe hkratu sta izpregovorili. Jamida je zakričala: „Stoj!“

Oola pa: „Kdo si?“

In kdo je bil? Bila je čisto majhna čebelica, ki se je tresla pod nogami stražnic. Nič ni mogla misliti, le v strahu je kričala:

„Tii, tii, tii.“

To je še bolj ujezilo Jamido:

„Nič tii, tii, povej kdo si!? Kako si se predrznila priti v naše kraljevstvo? Hitro povej! Če ne, te tako stisnem, da ti strem vse obročke in zlomim vse noge, da si boš zapomnila, kaj se pravi priti v našo palačo! Ti predrznica, ti! No, ali bo kaj? Ali boš povedala? Kdo si?“

Huda jeza je zavladata v Jamidi. Zaškripala je s čeljustmi in stisnila ubogo čebelico tako močno, da je revica skoraj izgubila zavest. Začela se je še bolj tresti in komaj slišno je zašepetala:

„Tii, tii, samo tega ne — ne stri mi obročkov, ne polomi nog — tii, tii, tii; ne polomi, tii, tii!“

„Še enkrat vprašam: kdo si?“ se huduje Jamida.

„Tii, ne vem, tii, prav res ne vem.“

„Le čakaj“, se razjezi Oola, ki je že težko sopla od velikega napora, „boš povedala, kdo

da si in kako si prišla v našo palačo? Boš ali ne boš?“

In stisnila je čebelico z nogami, da so pokala krila.

„Tií, tíí, ne vem, oh, pustita me, oh, ne stri, ne polomi, tíí, tíí, vse povem. Saj nisem prišla v palačo. Nič ne vem, kje je palača. Bila sem zaprta, pa sem pretrgala steno in ušla — sem prišla sem, sama ne vem kako. Tií, tíí, ne stri mi obročkov, ne polomi nog!“

Medtem se je začelo svetiti na vzhodu, nebo je postajalo vedno bolj rdeče in bližnji predmeti so se že razločevali. Vedno jasneje je videla Jamida svoj plen. Ko je bilo dovolj jasno, je pogledala, da vidi, koga ima ujetega. In kar je videla, jo je tako prestrašilo, da je izpustila in odskočila. Čez nekaj časa je zamrmrala vsa osupla:

„Saj ni mogoče, motim se! — Pa je vendar res: ena, dve, tri . . . šest nog! ena, dve, tri, štiri, pet, šest, sedem obročkov! ena, dve . . . štiri krila! dve tipalnici! — — Joj, joj, kaj sem napravila!“ Glasno pa je rekla: „Izpusti, Oola, izpusti, jaz vem, joj, jaz vem: to je naša sestra, komaj rojena . . . ali ne vidiš, kako je šibka in mlada? Izpusti jo no!“

Oola, ki je imela navzdol obrnjeno glavo, jo privzdigne počasi in pogleda začudena najprej Jamido, potem pa čebelico. — — Tudi

ona odskoči — čez nekaj časa pa pravi osramočena:

„Imaš že prav, Jamida — — seveda je sestra — pa kako, da nisva že prej zapazili? — Kam sva gledali? — Oj, ti ubožica ti, kaj si boš mislila o naju? Pa nič se ne boj! Saj sva se samo šalili! Oj, ti ubožica, pridi, da te objamem. Jamida, pridi sem; uravnajva ji tole krilo! Glej, kako si ga ji stisnila! Oj, ti uboga sestra, ti — pa zakaj nisi povedala tega takoj? — Jamida, peljiva jo noter! Glej, nebo se že žari in v gradu je že vse na nogah!“

„Prav imaš, Oola, peljiva jo noter“, govori Jamida s povešeno glavo; „mlada je še, lahko ji škodi svetloba. Žal, da je nisva poznali; če druge izvedo, to se bodo norčevale iz naju.“

Zelo osramočeni sta pobožali čebelico — šepetali sta ji najlepše reči na uho, o medu in o cveticah in jo vabili, naj gre z njima.

Čebelica se je sicer vdala, ali potolažiti se ni mogla — še vedno je stokala:

„Tii, tii, ne stri mi obročkov, ne polomi mi nog, tii, tii.“

II.

V čebelnjaku je postalo živo. Zašumelo je kakor listje ob vetru. Čim bolj se je svetilo na vzhodu, tem živejše so se gibale čebele. Spu-

ščale so se ob steni navzdol in kadar so se srečale, so se objele in se pozdravile:

„Dobro jutro, sestra!“ — Mahale so s krili, iztegovale nožice in čistile rilčke.

Najbolj šumno je bilo tam v desnem kotu, kjer jih je bilo zbranih na stotine. In vedno več se jih je nabiralo. Vse so stale v krogu in poslušale, kar jim pravi debela čebela v sredi.

„Pravim vam, še sinoči je bila cela! In danes grem, pa vidim, da je raztrgan del celice — mlade sestrice pa ni bilo nikjer!“ pripoveduje debeluhinja.

„Ni mogoče, ni mogoče, še nikdar se ni zgodilo, da bi nam ušla mlada sestra!“ kriče okolistoječe in odkimavajo z glavo, „pojdimo pogledat!“

Šle so vse skupaj do satovja in poiskale celico. Kmalu so jo našle, — bila je prazna. Sprednja stena je manjkala, zaraditega se je videlo prav razločno v njo.

„No, ali vam nisem pravila?“ kriči ona, ki je bila prej v sredi; „ali mi verjamete sedaj? O, le glejte, le glejte, same stene in družega nič. In v vsem gradu je ni; vse sem pregledala! Pravim vam: ni je in je ni!“

„Oj, ta je pa lepa!“ vpijo nekatere. „Morda je pa vendarle skrita kje!“, svetujejo druge: „Daleč ni ušla — saj diši še vsa celica po njej! Poiščimo jo!“

„Poiščimo, poiščimo,“ zašumi od vseh strani.

Kakor bi mignil, se je obrnila vsaka na eno stran, da poišče izgubljeno čebelico. Ali v tem hipu se zasliši glas od vhoda sem, tako močan, da je prevpil vse kričanje. Bil je Jamidin.

„Tiho, tiho, ne kričite tako! Ne strašite mi revice! Saj bo mislila, da jo peljemo na vešala! — Keketa, oj, Keketa ooo — kje si? Tu imava nekaj zate — mlado sestrico, ki se je izgubila. Kekéta, oj, Keketa!“

Keketa je bila ona, ki je pripovedovala sredi gneče. Z velikim spoštovanjem so jo poslušale čebele, zakaj ona je bila edina v vsem kraljestvu, ki se ni bala čebelnih volkov, edina, ki je ušla že neštetokrat celo lastovkam. Vse so vedele to, zaradi tega je bila pri njih zelo v čislih. Ravno je hotela še nekaj povedati, ko zasliši svoje ime.

„Tukaj sem, tukaj,“ je odgovorila, „dajte prostora, sestrice, prostora — nekdo me kliče.“

In prerila se je skozi množico ter zagledala trojico, ki je prihajala od vhoda.

„Glej, glej,“ pravi, „Jamida in Oola in v sredi mala čebelica. Pozdravljene, od kod prihajate?“

„Od straže, Keketa,“ pove Oola.

„Že prav: od straže, — vidve! Ali tale?“, vpraša Keketa in pokaže na čebelico.

„Ta-le? Če ti ne veš, pa niti jaz ne,“ odgovori Jamida. „Morala se je izgubiti, prišla je

ven in če ne bi bilo naju, bi ušla iz gradu — v svojo pogubo. — Premalo pazite, Keketa! Rodi se sestra, gre iz celice, po vsem gradu in izmed štiridesettisoč sestric je ne zapazi niti ena! Premalo pazite!“

Ko to zasliši Keketa, se nagloma obrne k čebelici in jo ogleduje od vseh strani, potem pa reče: „Hm, to je pa čudno! Torej ti si ti-sta? Hm, glej, glej! Komaj se rodi, nam dela že preglavice. Glej, glej, ta bo pa živa, ta! No, no, ne boj se me, saj sem tvoja sestra,“ nadaljuje in se približa čebelici, hoteč jo pobožati. Ali mala odskoči in zakriči s trepetajočim glasom: „Tií, tií, ne stri mi obročkov, tií, ne polomi mi nog! Tií, tií!“

„Kaj pravi?“ se začudi Keketa. Jamida, vsa v zadregi skloni glavo, se popraska s srednjima nogama po glavi in reče:

„Veš, Keketa, veš, hm — veš — sama ne vem — hm — kako se je — hm — zgodilo — — veš, veš, hm — Oola, pa ti povej!“

Ali tudi Oola je v zadregi, vendar si da poguma in pravi:

„Če mi obljubiš, Keketa, da ne poveš nobenemu, pa ti razodenem vse.“

Ko obljubi to Keketa, se skloni Oola k nji in ji razloži vse, kar se je zgodilo s čebelico.

Izprva je poslušala Keketa vsa resna in vsa osupla. Ko je pa začela praviti Oola, kako sta držali z Jamido čebelico, je komaj zadržel-

vala smeh. Oči so se ji zasvetile in tipalnici sta se tresli in usta je tiščala skupaj z nogama; bala se je, da ji ne uide smeh. In ko je končala Oola, se ni mogla več vzdržati — prasnila je v smeh:

„Hihih, hihih, Oola, hihih, Jamida, hihi, in potem pravita meni, da — hihi — pre-malo pa-zim! Vidve hihih, pa pre-več, hihih, pazita! Ojej pomagajte, hihih jaz počim, hihih, vsa, prav vsa se razpočim, hihih, hihih — —.“ Ta smeh je privabil mnogo čebel. Pritekale so v trumah in v hipu jih je bilo vse polno okolo četverice.

„Kaj pa je, Kekéta, kaj pa je? Povej, povej!“ vprašuje in prosi vse vprek.

„Ojej, poslušajte, poslušajte, hihi,“ se smeje dalje Keketa in se tolče s sprednjima nogama ob trebuh, „poslušajte, ojej, poslušajte. — Ti dve, Jamida in Oola, hihih, ti dve junakinji —.“

„Kaj, kaj, povej, povej,“ prosijo radovedne okolo stoječe.

Ali Keketa se spomni sedaj, da je obljubila, da bo molčala. Tudi sta se ji smilili Jamida in Oola, ki sta stali tu kakor skesani grešnici. Zaraditega nadaljuje:

„Poslušajte, hm, Oola in Jamida sta našli ono, ki smo jo mi pogrešale; tam pred vhodom sta jo našli.“

„Živela, Oóla, živela Jamida,“ zavpije vse navdušeno; „živeli naši junakinji!“

„Ali, kaj je pri tem smešnega, Keketa?“ vprašajo sedaj nekatere; „zakaj si se pa tako smejala?“

To vprašanje je spravilo Keketo v zadrego. Ni vedela, kaj naj odgovori. Pa kmalu si izmislila:

„Ker kriči mala vedno: „tíí, tíí.“ Spomnila sem se, kako sem jaz kričala: keé, keé, ko sem se rodila. Meni ste dali zaraditega ime: Kekéta. In sedaj sem sklenila, da krstimo to-le malo na podoben način: Tiíla ji bomo rekli. Tiíla, hihihí, Tiíla, ali ni to smešno?“ Tem besedam je sledil smeh, tako močan, da se je stresel uljnjak. In iz tisoč grl je zagrmelo: „Dobro, dobro, Tiíla, hihihí, Tiíla, živela Tiíla!“

„In še nekaj, sestrice,“ pravi Keketa z mogočnim glasom, „še nekaj! Ker sem jo jaz krstila in ker mi ugaja, jo bom jaz vzgojila! — Sedaj pa na delo! Dovolj smeha! Še par trenotkov in prikaže se solnce! Ti pa Tiíla, pojdeš z mano, da ti razkažem in razložim vse.“

Vse je ubogalo. Kakor bi mignil, so se razpršile čebelice, vsaka na svojo stran. Keketa je pokimala zadovoljno z glavo, potem pa se je obrnila k Tiíli in rekla:

„Sedaj pa z menoj! Pa nič se ne boj! No, ne glej me tako preplašeno. Saj te imam rada. Pridi bliže, no? Pridi!“

Tiíla se ni upala kljubovati. Približala se je s strahom. — Pa strah jo je kmalu minil, ko

je začutila, da jo boža Keketa in ji pravi ljubeznive besede: „Hočem, da me imaš rada, veš! Tako rada kakor jaz tebe! In tudi druge moraš ljubiti! Zaraditega jih moraš ljubiti, ker so tvoje sestrice. No, povej mi, ali me boš imela rada?“

„Da,“ je izpregovorila Tiíla, komaj slišno.

„No, tako je prav,“ pokima Kekéta, „sedaj pa pojdiva, da ti razkažem vse znamenitosti našega gradu. Med potjo se lahko kaj pomeniva.“ Nič več se ni bala Tiíla. Tako varno se je čutila ob strani starejše sestre! In s tako ljubeznijo so jo gledale Keketine oči! „Vidiš, sedaj se ne treseš več! Ti revica ti, kako sta te morali ustrašiti onedve! Pa ne smeš misliti hudega o njiju. Onidve te imata tudi radi.“

Tako govoreč sta prišli do satovja. Tiíla se je ustavila. Kar usta je odprla, tako se je čudila velikanskim stavbam. Ni si mogla razložiti, čemu, niti kako da so nastale one celice, druga zraven druge in vse enake, kakor izmerjene. Čudila se je in pogledala vprašujoče svojo spremljevalko.

Ta pa se je nasmehnila: „Ti se čудиš, kaj ne? Pa poglej tja — tam, ono luknjo, ki jo popravlja ona delavka — ali vidiš? Ugani, kaj je to?“

Tiíla ni odgovorila — samo odkimala je.

„Hihihi, ne veš? Hihi, niti ne veš, odkod da si prišla? Od tam, da! Vidiš, koliko dela

imamo s teboj! Raztrgala si steno in sedaj jo popravlja ena delavka — ali vidiš, kako te imajo vse rade! Za teboj popravljajo.“

„Tam, tam, koliko luknjic,“ pravi sedaj in pokaže na drugo stran.

„Ej, tam, da tam, če bi ti vedela, kaj je tam! Mmtatá, kako bi se obliznila! — Med je tam, veš, med! — Kaj me gledaš? Med je, med! — Aha, ti ne veš, kaj je to! Neka jed je, nekaj sladkega. Saj si že jedla!“

„Ne!“, pravi Tiíla.

„Kaj, da ne! Pa jaz vem, da si! Ko si bila še prav majhna, ko nisi še imela ne nog, ne kril, ko si bila še čisto majhen črvček, smo ti dali nekaj h glavi, kam si dala tisto, aa?“

„Sem.“ pravi Tiíla in pokaže na usta.

„Hihi, v usta se reče,“ popravi Keketa, „vidiš, koliko medu je! In to smo vse mi nabrale! Boš že tudi ti, le čakaj, ko boš starejša. Vidiš one celice tam? Celice se namreč imenujejo one luknjice, odkoder si ti ušla. Le poglej — vse so zaprte! Tam so druge mlajše sestrice — ko bodo godne, bodo prišle ven kakor ti. In vsem smo dali sladkega medu.“

Tiíla pa ni več poslušala. Gledala je neprestano neko celico, ki je bila zelo velika, za sedem drugih. Pa si je mislila: „Mmm, koliko koliko sladkega medu je tam notri!“

Keketa, ki jo je gledala ves čas, je kmalu uganila njene misli.

„Gledaš ono celico, kaj ne, ono veliko?“
jo vpraša. „Ej, ni medu tam, le dozdeva se ti.
Bo šele, bo, kadar bo celica zadelana. To je
svet kraj. Od tam bo prišla nova kraljica. Po-
slali jo bodo bogovi.“

„Saj so pomrli tisti bogovi,“ pravi mala.

„Kaj, kaj praviš? — Od kod pa ti to veš?“
ostrmi Keketa.

„Oni dve sta rekli!“

„Kateri dve?“

„Oni dve, tam zunaj!“

„Jamida in Oola?“

„Da!“

„Kaj sta rekli, da ni bogov?“

„Da, slišala sem. Vse sem slišala,“ pravi
ponosno Tiíla.

„Vse? Kaj vse?“

Mala čebelica pripoveduje sedaj vse, kar
je slišala. Ko je končala, se zamisli Kekéta:
„Hm, hm, ti veš pa še več kot jaz! Hm, hm,
da so umrli? — Ono o odposlancu je že res!
— Da moramo umreti, ako pičimo, je tudi res!
Ali da so bogovi pomrli?“

Dalje ni mogla razmišljevati. Zašumelo je
v čebelnjaku in vse vprek je kričalo in vriskalo.

„Kaj je to?“ se začudi Tiíla.

„Oh, oh, glej, solnce, solnce, juhé, juhé,“
kriči namesto odgovora Keketa.

„Zbogom, zbogom, sedaj gremo. -- Ti
ostani tukaj, veš! Lahko ješ med. Kar vzemi,

kjer in kolikor hočeš! Mi pa gremo na prosto iskat svežega. In pridna bodi, dokler se ne vrnemo! In — —“

Dalje ni slišala Tiila. Vse vprek je vriskalo: „Solnce, solnce, juhé, juhé, ven, ven.“

Keketa se je pomešala v krog čebel in zaplesale so po uljnaku in iz skoro štiridesettisoč grl je zaorilo po gradu:

„Juhéja, juhéja — Ven, ven na trate, na poljane! Cvetice nas že pričakujejo — ven, ven na solnca — juhé, juhé —.“

Zašumelo je v zraku in na tisoče čebel se je vzdignilo prepevajoč od tal in zletelo proti izhodu in od tam ven na solnce, na loke in trate in polja. — — —

In še enkrat je zašumelo, še enkrat zavriškalo. Mimo osuple Tiile je švignila velika in lepa čebela, s srebrnočistimi krili — kraljica. Za njo se je vsul temen oblak dvornikov. — Kraljica je odšla na svoje potovanje.

III.

„Solnce, solnce“, ponavlja Tiila in gleda vsa začudena, kako hite vse čebele proti izhodu, kako plezajo v gneči druga čez drugo, kako si žele priti čim prej skozi vrata na prosto. — V hipu je bilo vse prazno. Parkrat se je obrnila naša znanka na desno, parkrat pogle-

dala osuplo na levo — pa je bila čisto sama. Obstala je na mestu ter zamrmrala :

„Kaj pa je to zopet? „Solnce“ kriče, potem pa zlete druga čez drugo, kakor nore. Hm, hm, čudne reči! — Kaj pa naj počnem jaz?“

Tiila se zamisli, se obrača na vse strani, privzdigne glavo in zazeha: „Eh!“ Pa med zehanjem zagleda nekaj, kar jo tako preseneti, da pozabi zapreti usta.

„Mmm, — tisto, da je? Mmm — kako je že rekla? Tam, da je tisto, tisto sladko? Mmm, — in da smem vzeti, je tudi rekla! Ali pa res smem? Seveda smem, zakaj bi pa ne smela? — In tako da je, kakor ono, kakršnega sem že jedla? Mmmtata.“

Tako razmišljajoč se je približevala nehote satovju, vedno bliže in bliže, dokler ni obstala tik pred celico medu. Duh po sladki strdi ji udari v nosek — — kar zamižala je.

„Mmmtatata — — kako to diši! Mmmtatata — prav šegeče v nos — — mm in tako prazno je tu notri“, pravi in se prime za obroček, pod katerim je čutila želodček, „kako ščiplje tu notri! O jej, kar medlim! — Samo majhen košček vzamem! O jej, tako zelo ščiplje! Ojej, ojej! In kako dobro to diši! Mmm, mmtatata — mm —“

Med tem samogovorom se vzpne in upre s sprednjima nogama ob celico, — sede na zadnje, se prime s srednjimi za obroček, kjer jo je

ščipalo, in z rilčkom se vedno bolj približu sladki strdi. — Že se je dotaknila.

„Aah, aah, mmm“ — Mižala je in pozabila na vse, tako je bila zatopljena v svoje opravilo. Niti Jamide ni slišala, ki se ji je približevala, glasno mrmrajoč:

„Tako lep dan je, pa moram stražiti tukaj. Kakor da ni bilo dovolj vso noč! Druge pa gredo in letajo po solncu, vidijo cvetice, uživajo sveži zrak — — —. O! o! ooj? Kaj pa je to? Glej, glej! O ti prebrisana Tiila ti, kako hitro je zavohala. Hehehe, kako se drži! To ji gre v slast! Pol celice medu je že spravila na varno, saj bo počila! Ti požresnica ti, moram jo poklicati. Ojla! Ojla! Dober tek želim, gospodična Tiila!

— Nič odgovora! Tiila ni slišala, lizala in lizala je dalje in se zadovoljno muzala: „Mmm, mmm.“

„Ojla Tiila, ojla, nehaj, nehaj nehaj, saj se razpočiš! Ojla, kaj si gluha?“ kriči Jamida.

Pa niti tega ne sliši Tiila, ampak srka dalje. Sedaj pa jo strese Jamida za rame in zakriči: kar more:

„Oj, ojla, ali slišiš?“

To je pa že bilo Tiili premočno. Vsa se je stresla, izrila rilček in odskočila. Hotela je pogledati, pa ni mogla odpreti oči — vso glavo in tudi oči je imela pomazane z medom.

„Oj, ti packa ti“, se smeje Jamida in jo

začne čistiti. Ni še končala vsega, ko zasliši smeh za svojim hrbtom.

„Hihhi, je že srkala, kaj ne? Ta bo pa prava, ta! — Čakaj, pomagala ti bom!“

Bila je Keketa, ki se je bila vrnila s svojega izleta. Vsa drugačna je bila. Na zadnjih nogah je imela vse polno lepo rumenega cvetnega prahu. Pristopila je in pomagala Jamidi, Kmalu je bila Tiila zopet čista. Vsa začudena je pogledala okolo sebe, potem Jamido, katere se je še vedno bala, in končno Keketo. Pogled ji je obstal na Keketinih nogah, te so ji bile tako vseč, da je pozabila na med, na Jamido — na vse!

Keketa, ki zapazi to, se razkorači prav močno in pravi:

„Ali ti ugaja to, kaj? — Le potrpi, kmalu boš tudi ti prinesla take hlačke domov!“

„Hlačke, hlačke, danes hlačke, danes“, pravi Tiila.

„Kadar boš znala leteti!“ odkima Keketa.

„Saj znam! Znam leteti!“

„Hihhi, res? No, pa poizkusiva! — Ali vidiš tam tisto veliko kraljičino celico?“

„Da!“

„Dobro! Sedaj pa poglej mene!“

Komaj izreče to Keketa, že se vzdigne od tal in zleti z lahkoto, vedno više in više — in kmalu stoji razkoračena na kraljičini celici in se smeje:

„Hihihi, sedaj pa poizkusi ti!“

Tiila se takoj pripravi. Postavi se na zadnje noge, zamahne s krili in se vzdigne za palec visoko, potem pa pade zopet na tla. Vsa jezna poizkusi iznova. A ni šlo več kakor za palec, Končno se usede na tla, si podpre glavo in gleda obupno pred se.

„No, no, kdo bo takoj obupal“, jo tolaži Keketa, ki se je med tem vrnila, „bo že počasi! Vadi se danes in jutri — pojutrišnjem boš znala — in potem te popeljem ven. Le ne obupaj! Niti jaz nisem znala, pa sem se navadila. Le uči se pridno! Jaz moram iti, da odložim med in slečem hlačke. Hiteti moram, rada bi šla še nekolikokrat ven. Jamida, pridi mi pomagat!“

Tiila je ostala spet sama. Ko jo je minila utrujenost, se ji je vrnil tudi pogum.

„Mora iti!“, si pravi in se vzpne pogumno, ali vsakikrat pade zopet na tla.

To ponovi večkrat in po nekolikih poizkusih se ji zdi, da se je vzdignila vsaj dvakrat više kot prvič.

„To moram delati drugače“, si misli, „najprej moram videti, do katere celice lahko zletim.“

Vse moči zbere skupaj, zamahne močno s krili in gleda napeto na celico, da vidi, koliko jih doseže. — Dosegla je tretjo, potem pa padla na tla. Ali še ne jenja. Poizkuša dalje in kmalu prileti do četrte.

„Le dalje“, si daje poguma, „le dalje“. In še predno je zapadlo solnce, je dosegla dvajseto celico.

„Še za eno!“ pravi. Ali sedaj so ji odpovedale moči — ni mogla več vzdigniti kril.

„Pa pozneje!“ si misli, se usede da se odpočije in gleda druge sestrice, ki so se vračale polne medu, polne dobre volje in veselja.

Ali še večja je bila žalost, ko so zapazile, da je odšla kraljica. Ni bila glasna žalost čebel. Tiho in mirno so posedevale po kotih, sklonile glave in šle žalostne zopet na delo.

* * *

Tifla pa se ni zmenila za žalost sester — ni še umela. Nadaljevala je svoje poizkuse. Keketa, njena učiteljica, in edina, ki si je ohranila dobro voljo, ji je letala ob strani in jo učila, kako se mora držati, ako hoče zleteti na desno ali na levo, in kako mora zaviti zadek, ako se hoče povzpeti navzgor, in kako napraviti, ako hoče spet proti tlem. Mala je bila tako bistroumna, da jo je morala Keketa venomer hvaliti:

„Dobro, dobro! Zadovoljna sem s teboj. Sedaj znaš glavno, samo vaje ti še manjka. Sedaj pa še nekaj! Pridi z menoj!“

Pelje jo nekoliko korakov v stran in ji pokaže smet na tleh.

„Ali veš, kaj je to?“ vpraša Keketa.

„Ne!“

„To je prah! In tega mi ne trpimo v svojem gradu. To mora izginiti! Poberi in nesi za menoj!“

Tiila pobere z nožico in nese za svojo učiteljico, ki hiti proti izhodu. Med potjo se ustavi in pokaže drug prašek na tleh.

„Tudi tega poberi!“, jo uči. „Tako! Zapomni si: kadarkoli boš videla kaj takega na tleh, boš vedno pobrala in nesla tja, kamor ti pokažem sedaj. Tako! Pojdi!“

In šli sta iz gradu, mimo straž in se ustavili na mostu.

„Tako“, pravi Keketa, „sedaj pa izpusti!“ Tiila napravi, kakor ji je bilo ukazano, ter izpusti praška, ki sta kmalu zletela v zrak in se poigrala v vetru.

Med tem se približa Keketi neka čebela in pravi:

„V gradu je velika vročina. In zraku nedostaje.“

„Takoj pridem“, odgovori Keketa in se obrne k Tiili: „Pridi, da se vrneva!“

Ko vstopita, zakliče Keketa, da se sliši po vsem gradu: „Sestrice, pripravite se na prezračevanje!“

Zašumelo je po teh besedah iz vseh kotov in v hipu je bila napravljena dolga vrsta čebel, po štiri in štiri. Vila se je vrsta od vhoda do

zadnjega kota in od tu zopet do vhoda. Nekaj sto se jih je napotilo tudi ven na most.

„Ali je pripravljeno“, vpraša Keketa.

„Je“, se glasi odgovor.

„Začnimo!“

In čebele so začele mahati s krili, neprestano in enakomerno.

„Tako se dela veter“, razlaga Keketa presenečeni Tiili: „Kadar je premalo zraku v gradu, ali kadar je prevroče, se zberemo v vrsto in mahamo s krili. Tako nastane prepih. Gorki in slabi zrak odide, sveži pa pride.“

Res je začutila Tiila sveži in hladni zrak, ki je prihajal od vhoda. — V kratkem času je bil ves grad prezračen.

„Dovolj“, ukaže vnovič Keketa.

„Kрила so se ustavila, šum je ponehal in čebelice so se razpršile vsaka k svojemu delu.

H Keketi pa je pristopila neka čebelica. Vsa se je tresla razburjenja:

„Od tam zunaj se sliši iz višav neki šum, kakor gibanje kril, kakor krik in vrisk“, pripoveduje vsa zasopla. „Tudi petje se sliši! In vedno bliže prihaja.“

Kakor nora se je pognala Keketa proti izhodu in izginila. Ali kmalu se je vrnila, vsa radostna. Glas se ji je tresel, ko je zavriskala:

„Sestrice, sestrice, vesela novica! Kraljica se vrača! Naša kraljica se vrača! V daljavi se sliši šum in petje in vrisk!“

V čebelniku je zašumelo. Tupatam se je zasllišalo, kakor da bi se oddehnil nekdo. In zašepetalo je tiho: „Kraljica, oh naša kraljica.“

Veselje je šlo v srca čebelic. Le Keketa je sklonila glavo in se zamislila: „Čudno!“

Še nikdar se ni zgodilo, da bi se vrnila kraljica v spremstvu dvornikov. To bo gotovo slučaj! Zunaj je srečala dvornike — slučajno — samo slučajno —. Naj bo, kakorkoli — — pogledati bo treba, če je vse pripravljeno za sprejem.“

IV.

Veličastno je stalo solnce na cenitu in gledalo v dolino. V zraku je zalesketalo na stotine nemirnih kril. Zaorilo je v zraku kakor vrisk.

Kraljica se je vračala, spremljana od trume dvornikov, ki so se ji v bližini ulnjaka pridružili. V krogih se je spuščal sprevod iz višine proti tlem. Krogi so postajali vedno manjši in manjši — vrisk vedno glasnejši. Še enkrat je zavriskalo — potem pa je padla senca na čebelnjak: truma dvornikov se je usula na most, se zasukala in napravila prostor kraljici.

Priletela je kraljica, velika in lepa in se spustila počasi in mogočno pred vhod.

V čebelnjaku je zašumelo, zavriskalo: Kraljica, oj, naša kraljica!“

Utripala so srca čebelic od veselja in nožice so se jim tresle, ko so se postavile v dve vrsti in napravile pot v sredi.

Na novo je zavriskalo zunaj in sprevod je korakal skozi vhod v domovino.

Prikazala se je dolga vrsta dvornikov, debele in velike postave, prevzetne hoje in izbuljenih oči. Prevzetno so korakali in niso pogledali ne na desno, ne na levo. — Za hip so zatemnela lica čebelic.

Pa se je zalesketalo med vrati in solčni pramen je zatrepetal na srebrnočistih kraljičnih krilih.

Tedaj so se lica čebelic zjasnila in zavriškale so, zaorile: „Kraljica, oj, naša kraljica! Živela, dobrodošla, živela naša kraljica, naša mati!“

Kraljica je šla med vrstama. Veličastno je hodila in prijazno je kimala z glavo na desno in na levo. — Srca čebelic so utripala veselja in lica so bila jasna.

Ali zopet je zatemnelo pri vrodu: trop novih dvornikov je sledil kraljici. — Nova senca je šinila po licih.

* * *

Kraljica je zasedla zopet svoj prestol. Šum in vrisk je ponehal, kraljica je vstala in govorila:

„Moji otroci! Tu sem med vami in ni je moči, ki bi me ločila od vas. Vaši veseli obrazi mi dokazujejo, da ste mi ohranili nekdanjo ljubezen. V zahvalo vam obljubljam še enkrat, da vas ne zapustim več. Med vami, otroci moji, hočem preživeti svoje dni. — In vam, moji dvorniki, še posebna hvala!“ je nadaljevala in se obrnila k debeluhom, ki so sedeli okolo nje: „Rešili ste mi na potovanju stokrat življenje. Hvala vam — jaz, jaz kraljica sem vaša dolžnica.“

Kraljica je končala in grad se je stresel od navdušenih klicev in pozdravov.

Iz vrst delavk je stopila Keketa. Vse je utihnilo. Govorila je:

„Pozdravljena, kraljica, naša mati! Pozdravljena v imenu onega sloja, ki je jokal v srcu, ko si odhajala, ki je vriskal veselja, ko si se vrnila; pozdravljena v imenu onih, ki so neumorno delali od zore do mraka in napolnili vse shrambe z medom. In še enkrat pozdravljena, o kraljica, pozdravljena v domovini, v imenu delavstva, ki ti bo ohranilo zvestobo in ljubezen do konca svojih dni. Govorila sem!“

In zopet je zavriskalo po gradu:

„Pozdravljena, kraljica, naša mati!“

Prijazno se je smehljala kraljica in kimala zadovoljno z glavo.

Pa je vstal dvornik, debel in grd. Še bolj je izbulil oči, pogledal zaničljivo na delavke,

potem se obrnil proti kraljici, se poklonil trikrat do tal in dejal:

„Delavstvo te pozdravlja, o kraljica. Govori o delu in se baha s pridnostjo, a ne vidi solnca, ki stoji že visoko.“

V delavskih vrstah se je zganilo in zaslišal se je Keketin glas:

„Res je, kraljica; tvoje ponižno ljudstvo je pozabilo to, česar niso tvoji dvorniki nikdar znali. — Na delo, sestrice, pojdimo!“

Završelo je, zašumelo. Krila so se vzdignila, se pognala proti vratom in dolga, črna vrsta je zletela na prosto.

Vsa osupla je gledala kraljica proti izhodu: „Kaj pa je to?“, je rekla čez nekaj časa. „Kateri zlobni duh je to govoril? Ni se še zgodilo, da bi govorila delavka tako predrzno“.

Tudi na izbuljenih očeh govornikov se je prikazalo začudenje in jeza. In eden je zakričal:

„To je nesramnost, to je predrznost, to je upor! Nam, ki smo dika naroda čebel, nam, ki smo te spremljali na vseh potih, nam, ki smo se žrtvovali tu vse svoje življenje, nam, ki smo tebi v čast, nam, nam se očita brezdelnost! To je nesramno, to je predrzno, to je upor! Zahtevamo zadoščenja, o kraljica!“

„Zadoščenja, zadoščenja“, je zasikal ves trop.

Kraljica je vstala in rekla:

„Potolažite se, ljubljani moji! Naj vas ne žalijo delavkine besede. Kadarkoli je govorilo to nizko delavstvo, je vedno več ali manj psovalo. Danes je doseglo psovanje svoj višek! A to mine — o uporuh niti govora! Poznam svoje podložnike! Neotesani so, ali delavni in pridni! Ne bojte se, gospodje! Dokler sem jaz tu, bom vedno skrbela, da vam ne bo ničesar nedostajalo. — Tam so shrambe!

Vzemi vsak, kolikor mu je drago. Vzemite in radujte se, ljubljani moji! Hočem, da živite samo svojemu visokemu poklicu!“

Dvorniki so šli k shrambam. Plesali so od celice do celice, povsod prigriznili in jedli le najboljše; kar jim ni ugajalo, pa pljunili zopet iz ust. — Zbijali so šale, trgali celice in zabavljali delavkam, ki so se vračale polne medu.

Potrpežljivo so poslušale delavke, odložile mirno svojo strd in cvetne praške ter spet odletele. In o mraku, ko so se vrnile, so šle in popravile raztrgane celice in pobrale raztreseni med. Tiho in potrpežljivo so to delale, nobena ni izpregovorila besedice — le v očeh se jim je nekaj svetilo kakor skrb in jeza.

* * *

Kaj pa naša Tiila? Ko so odletele delavke, je šla v skrit kot in se vadila v letanju. Prav dobro je že letala. Ko se je pa utrudila, je šla

in se usedla na kako višje mesto in opazovala početje dvornikov.

Tudi v njenih očeh se je nekaj svetilo kakor jeza. In zvečer, ko je srečala Keketo in ji povedala vse, je pristavila:

„To niso moje sestrice! Moje sestrice so dobre. Oni pa niso dobri.“

„Ne, niso dobri“, je odgovorila Keketa, „nikdar niso bili dobri!“

V.

Tisto noč je sanjala Tiila čudne sanje: da je bila zaprta v temni, temni celici. Hotela se je rešiti, pa ni mogla. Niti nog ni mogla premakniti. Naenkrat je nekaj zašumelo, kakor da bi kdo trgal steno celice. Še močnejše je zašumelo in zagledala je dvoje izbuljenih oči in zaslišala je surov glas:

„Tukaj je, tukaj, tatica — med je kradla in se skrila — ubijmo jo!“

Hotela je odgovoriti, da ni res, pa ni mogla.

„Končano je, ubijejo me,“ si je mislila in gledala s strahom na stotine nog, ki so se iztegovale proti njej, vedno bliže in bliže! — Še enkrat je poizkusila uiti — zopet zaman.

„Končano je, končano,“ je vzdihnila.

„Kaj je končano? Noč je končana in tvojega spanja je tudi konec! Aló na noge!“ se je zaslišal v tem trenutku močan glas. Bila je

Keketa, ki je prišla budit Tiílo. Tiíla se je zbudila, pogledala začudena okolo sebe, vzdignila najprej eno nogo, potem drugo in tako dalje vseh šest. Potem pa je vprašala vsa začudena:

„Kam so šli?“

„Kdo?“ se začudi Kekéta.

„Oni, z izbuljenimi očmi!“

„Dvorniki? — Zakaj?“

„Ubiti so me hoteli!“

„Ubiti? Kedaj pa?“

„Sedaj ravnokar! Vse polno jih je bilo!“ pripoveduje Tiíla in pove, kar se ji je zgodilo.

„Pojdi, pojdi,“ se zasmee Keketa, „sanjalo se ti je! Oni spe in smrče kakor medvedje. Pojdi z menoj, pa boš videla.“

Keketa je peljala čebelico na konec satovja, zavila tam na desno, pokazala s čutnicami in rekla:

„Poglej jih!“

Tiíla je pogledala in se začudila. Vse polno črnih dvornikov je ležalo na tleh. Spali so vznak in noge so imeli prekrížane na tolstih trebuhih. In smrčali so tudi, enkrat tenko, enkrat debelo: „grr, grr, grr, grr.“

„To, vidiš, je — šiba božja!“ pravi Keketa. „Tako spe do poldne, in mi jih pitamo! Poglej jih, kako so tolsti, kar mast visi od njih! Fúj! Poglej jih objestneže, hinavce! „Grr, grr,“ neprenehoma do poldne. Potem se zbude, hite h kraljici kakor nori, drug čez drugega, se ji

laskajo, delajo poklone do tal in ji ližejo krila. To je njihov poklic! In mi jih pitamo! Fuj!“

Debelo je pljunila Keketa in oči so se ji zabliskale, obrnila se je in rekla kratko:

„Pojdi! Tu smrdi po gnilobi!“

Šli sta dalje in srečevali vse polno čebel, ki so vse že pridno delale.

„Danes hočem videti, kaj znaš,“ pravi Keketa, ko prideta skozi vhod na most.

Sveža sapica je zavela. Krila so vztrepetala in Keketa je vzdihnila:

„Oh, kako to dobro dé! Nebo je že rdeče, še malo, pa zasije ljubo solnce. Sem k meni, Tiila!“

Keketa je odšla na desno, do konca mostu. Tiila ji je sledila radovedno.

„Poženiva se skupno nekoliko ven,“ pravi Keketa. „Ne boj se ničesar, ob strani ti bom! Pripravi se! Tako! Naprej!“

Pognalli sta se! Tiilino srce je vztrepetalo od veselja. Pod seboj je videla zemljo, nad seboj slišala šepet listov na lipi in v obraz ji je pihljala prijetna, gorka sapica. Vzkliknila je od radosti, napela mišice in pospešila gibanje kril.

„Dobro, zelo dobro,“ jo je pohvalila Keketa, „tako, sedaj pa na levo!“

Krenili sta na levo.

„In sedaj zopet na levo!“ veli Keketa.

Tiila je ubogala in v hipu sta bili zopet na mostu.

„Dobro,“ pravi Keketa, sedaj pa poizkusi sama!“

Tiíla je šla na konec mostu, se pognala naprej, se obrnila čez nekaj časa na levo, letala v smeri dalje, potem se obrnila zopet na levo in letala in letala, — — Zelo se je prestrašila, ko ni zapazila nikjer ne uljnjaka, ne mostu in ne Kekete. Strahu se je stresla in ni vedela, kaj napraviti. Težek kamen se ji je odvalil s srca, ko je zaslišala Keketin glas za seboj:

„Tiíla, Tiíla, na levo, na levo! Tako in sedaj še enkrat na levo!“

Takoj je ubogala Tiíla in pogledala vsa presenečena svojo učiteljico, ki jo je že dohitela: „Prej se nisva tolikokrat obrnili!“

„Seveda ne, hihhi,“ se smeje Keketa. „Prej niti nisva šli tako daleč! Preveč na levo si se obrnila. Letala si mimo gradu. Vidiš in če bi se sedaj ne bila obrnila, bi se izgubila! Tako! Doma sva!“

Ustavili sta se na mostu, ravno tam, od koder se je Tiíla spustila. Tiíli se je zdelo vse čudno in neverjetno, zaraditega je zibala z glavo.

„Le migaj, le migaj,“ se norčuje Keketa.

„Drugič rajša pazi! Vidiš, obletala si ves grad okolo in okolo. Ali veš zakaj? Zaraditega, ker ne gledaš! Čemu imaš pa oči? Čakaj, povedala ti bom! Le poglej, tukaj imaš tri oči,“

nadaljuje in jo potiplje vrh glave, „zaraditega jih imaš, da vidiš lahko v daljavo in navzgor. In tukaj ob strani glave imaš še dve, zato imaš ti dve, da vidiš boljše od blizu. Tako! Poglej sedaj navzgor! S katerimi očmi boš pogledala?“

„S tistimi, ki so na vrhu glave,“ pove Tiila in že gleda.

„No dobro, kaj vidiš?“

„Mnogo, mnogo reči, ki plešejo!“

„Hihihi,“ se smeje Keketa, „plešejo, da, plešejo! To so zeleni listi na lipi, ki se zibljejo, ker je veter. Ali ne vidiš nič drugega?“

„Še druge liste, ki so beli in rumeni.“

„To je cvet. Ali veš, kaj je v cvetju? Poslušaj: v cve-tu je — — m-e-d!“

„Mmmtatata,“ se oblizne Tiila in poškili še enkrat navzgor.

„Hihihi, le g'ej, le glej! Sedaj pa poglej še mene! S katerimi očmi boš gledala?“

„S temi,“ pravi Tiila in pokaže na oči ob strani.

„S tistimi, da, z velikimi,“ pritrdi Keketa. „Pridi sedaj, zletiva!“

In zleteli sta.

„Le dobro glej,“ uči Keketa, „ali gledaš?“

„Gledam!“ odgovori Tiila.

„Obrni se sedaj!“

Tiila se je obrnila.

„Ali gledaš?“ vpraša še enkrat Keketa.

„Gledam,“ se glasi odgovor.

„Kaj vidiš?“

„Zgoraj liste in cvet, kjer je med, hm. —
Spredej pa grad.“

„Dobro,“ jo pohvali Keketa, „ali sedaj si
oglej dobro vse, kar stoji blizu gradu, da boš
znala domov!“

Tiila je gledala in gledala in si dobro za-
pomnila vsak predmet. Keketa je letala ob
strani in jo vodila, enkrat na levo, potem na
desno, navzgor in navzdol. Tako sta letali, do-
kler se ni zasvetilo na vzhodu, dokler ni po-
ljubil zemlje prvi žarek vzhajajočega solnca. —
Tedaj pa je zavriskala Keketa, se pognala kvi-
šku, zaplesala v zraku in kričala:

„Za mano, Tiila, za mano — solnce, solnce!
Za mano k cvetkam na trate, na livade!“

Odleteli sta. In čez nekoliko časa sta se
vrnili polni medu in z lepimi hlačkami. Vsa
ponosna je gledala Tiila okolo sebe in moško
je stopala po gradu, kažoč svoje hlačke.

„Kdo ima lepše od mene?“ si je mislila.
„In toliko znam, poznam cvetice, vem, kako se
mora s čeljustmi pregrizniti prašnik in kako
shraniti prah; znam, kako se mora srkati z
rilčkom sladko medico, vse vem, vse znam!“

Pa kako jo je jezilo, da ni srečala nobene
čebele, kateri bi pokazala svoje hlačke.

Tudi Keketa se je čudila:

„Kam so pa izginile sestrice? — Vse prazno!
Pa poslušaj, kaj je to? Od kod prihaja ta šum?“

Ustavili sta se in poslušali. — Od nekod so prihajali glasovi, kakor krik, — utihnilo je, pa zopet zašumelo.

„Kaj pa je vendar?“, se začudi Keketa. „Pridi, odloživa med in sleciva hlačke, potem greva pogledat. Nekaj se je moralo zgoditi, zakaj niti straž ni videti pred vrati.“

* * *

Komaj sta Keketa in Tišla odložili, sta že šli v tisti smeri dalje, odkoder je prihajal šum.

„Če bi prihajali ti glasovi od leve, se ne bi čudila. Bili bi dvorniki, ki vedno kriče, kadar se gostijo. Ali to prihaja od desne. Hm, čudno, čudno,“ je modrovala Keketa in pospešila korake.

Čim bliže sta prihajali šumu, tem razločnejše je bilo vpitje.

„Ubijmo jih, ubijmo!“, je kričal nekdo.

„Nabrusite svoje čeljusti,“ se je oglasil drug glas.

„Ubijmo jih, ubijmo jih, požrešneže,“ je zašumelo zopet. — Vsa presenečena se ustavi Keketa in pravi:

„Zborujejo zaradi dvorjanikov! Hm, hm. Pojdiva hitro, pojdiva!“

In Keketa je začela teči, da jo je komaj dohajala Tišla. Zavila je okolo zadnjega satovja. Vsprejel jo je tak krik, da se je tresel grad. Vse vprek je kričalo, ničesar ni bilo razumeti.

Keketa se je ozrla nekoliko na desno in levo, potem se je pa vzpela in zletela kakor blisk čez glave drugih in se vstavila na neki celici, ki je stala visoko nad tlom. Kakor bi mignil je vtihnil šum in krik, glave so se sklonile druga k drugi in zašepetalo je: „Kekéta, Kekéta.“

Vse je čakalo, kaj da pove Keketa. Ta je pogledala na vse strani in rekla počasi: „Kaj pomeni ta krik?“

Tem besedam je sledilo tako vpitje, da si je morala Keketa tiščati ušesa.

„Ena naj govori, ena sama! Tako kričite vse vprek, da ne slišim še sama sebe,“ je zavpila kar je mogla, ko je nekoliko ponehal šum.

„Zaraditega smo se zbrale, ker nečemo več dvornikov, ki samo žro in žro,“ se oglasi ena.

„Spé do poldne, potem pa žro ves dan. Kaj nam bo ostalo čez zimo?“ pravi druga.

„Smrt njim, smrt debeluhom, hinavcem, zaspancem, smrt,“ kriči tretja. In: „smrt, smrt,“ jih vpije na tisoče.

„Tiho, mir!“ zavpije sedaj Keketa. „Poslušajte mene! Smrt, smrt, to ni kar tako! Predno kaj ukrenemo, moramo dobro premisliti.“

„Nič nimamo pomisliti,“ jo prekine na tisoče glasov, „hočemo smrti svojih sovražnikov! Smrt, smrt!“

„Pomirite se,“ zakriči Keketa, „in pustite me, da izgovorim. Saj se strinjam z vami! Tudi

jaz sovražim medožrce, lenuhe! Ali premislite, kaj bo rekla k temu naša kraljica! No? Zakaj molčite sedaj? Poslušajte! Predlagam, da pošljemo deputacijo h kraljici! Naša dobra kraljica bo poslušala željo svojega delavstva in nas bo varovala proti trotom! Pravična je in prisilila bo trote, da bodo delali kakor mi, ako bodo hoteli jesti. Še enkrat pravim: deset najboljših izmed nas naj gre jutri zgodaj h kraljici v imenu vseh. Poslušala bo in nas uslišala, skrbela bo za nas kakor mati za svoje otroke! Govorila sem!

„Kaj je treba deputacije?“ se oglasi sedaj druga; „ali ne vidite, da je naša kraljica zasljepljena? Ali ne vidite, da ljubi svoje trote in ne verjame nam? Da, da, verujte mi, ona ljubi svoje hinavce, petolizce, debelotrebušnike! Proč ž njimi, smrt njim!“

Še tretja je govorila in četrta in peta. Še dolgo v noč je trajalo posvetovanje; končno je šel Keketin predlog na glasovanje. Večina je bila za deputacijo. — Izbrale so deset odposlancev, med temi tudi Keketo, Jamido in Oolo. — Nato so se čebele razšle.

VI.

Tisto noč so se valili težki, temni oblaki izza gor. Zakrili so modro nebo, luno in zvezde. Zemljo je objela gosta tema. Iz mokrih travni-

kov so vstajale megle in se vile v vetru. Vrh lipe je zastokalo, se streslo in listi so zašepetali, kakor bi pričakovali nečesa. V daljavi se je zabliskalo, zabučalo in zagrmelo — — in proti jutru se je vlila ploha.

Nemir se je oplazil v čebelnjak. Čebelice so hodile na vrata, gledale in poslušale. Ko se je zabliskalo vnovič in zagrmelo, so se hitro umaknile: bale so se bliska in groma in debelih kapelj. Zamišljeno in zlovoljno so se sklanjale druga k drugi.

„Slabo znamenje je danes: blisk, grom in dež. Ali so že odšle?“

„Ne še, tam čakajo. Kraljica se še ni zbudila,“ se je glasil odgovor.

Še večja zlovoljnost se je polastila vseh čebelic in še nestrpneje so hodile po gradu, k vratom in nazaj in z vedno večjim pričakovanjem so se ozirale proti zadnjemu satovju, kjer je čakala izvoljena deseterica, misleč, da spi kraljica. Deputacija je stala mirno tam pri zadnjem satju, le Keketa je hodila neprenehoma gledat na rob satovja, od koder je videla kraljico. Pa vedno se je vrnila z isto novico: „Še spi!“

„Veruj mi, da je vse zastonj!“ se obrne ena izmed desetih h Keketi, ki se je ravnokar vrnila, „poznam trote — ne vdajo se!“

„Čemu toliko neumnosti,“ se jezi druga, „pobili bi jih, pa bi bil mir in konec sitnosti!“

„Jaz nočem krvi, dokler je še kaj upanja, da se poboljšajo,“ pravi Keketa.

„Tako je,“ pritrdi Jamida. „Zakaj bi si otežile vesti? Poizkusimo vse, kar je mogoče.“

„Je že res to,“ odgovori zopet prva. „Poizkusimo, poizkusimo, — ali kaj potem, če ne bodo ubogali; in jaz vem, da ne bodo!“

„Tudi potem ni treba še umorov!“ pravi Jamida, „poznam sredstvo, s katerim se jih iznebimo brez pretakanja krvi!“

„In to bi bilo?“ vpraša jih pet hkratu.

„Izgon! Zapodimo jih iz gradu!“

„To sredstvo je ravno toliko kakor smrt!“, se nasmehne Keketa. „Kdo jih bo varoval zunaj proti sovražnikom? Kako bodo letali s svojimi trebuh?“

„Bodo že shujšali!“ se odreže Jamida.

„In kdo jih bo pital?“ vpraša dalje Keketa.

„Kdor pita nas! Naj si iščejo hrane kakor mi — za marljivega jo je vedno dovolj!“

„Nikdar ne bodo znali tega!“ trdi Keketa. „Samo poglej jih, kako imajo kratke rilčke. Niti do polovice cvetne čaše ne sežejo z njimi! Čaka jih smrt povesod, ako ne sprejmejo naših zahtev!“

„No vidite, — za nič niso!“ se oglasi zopet prva.

„In tudi če bodo ubogali, čemu nam bodo?“ vpraša druga.

„Tudi doma je dovolj dela, tudi doma si lahko zaslužijo vsakdanji živež!“ odgovori Keketa in gre do konca satovja, pogleda na drugo stran in se vrne s poročilom:

„Ravnokar je vstala! Pripravite se!“

* * *

Tam za zadnjim satovjem je sedela kraljica in si podpirala težko glavo. Spala ni, le pre-mišljevala je. — Na večer prejšnjega dne ji je sporočil nek dvornik, da zborujejo čebele in da govore o uporu.

„Upor, upor!“ je premišljevala. „Ali jim nisem bila vedno dobra kraljica, dobra mati? Kaj hočejo od mene? In moji dvorniki jim niso povšeči? Tako, tako! — Sama naj bom! Brez družbe! Mogoče naj tudi delam? Morda naj pometam in snažim grad?“

Jeza je zgrabila vladarico, vstala je in rekla: „O, naj mi le pridejo s kakšnimi pritožbami ali celo zahtevami! — jim že pokažem!“

Komaj je izgovorila, že je zavila deputacija s Keketo na čelu, okolo ogle. Vsa resna je stopila Keketa pred kraljico, se priklonila, povesila tipalnici v znak spoštovanja in rekla: „Poslane od delavstva, te pozdravljamo, o kraljica in prosimo, da uslišiš željo svojih podanikov!“

„Molči! Že vem!“ zakriči kraljica. „Vse vem! Nekaj izivačev je med mojim delavstvom; ti podpihujejo druge, češ: zakaj bomo redili

dvornike, saj ne delajo nič itd. A jaz vam pravim: dokler živim jaz, bodo živele tudi pravice dvornikov. Pojdite in recite delavstvu: kraljica hoče tako! Delavstvo je pozabilo, da so dvorjaniki varovali svojo kraljico na potovanju — kraljica ni pozabila tega! Pojdite in vrnite se k delu. Ne morem dovoliti, da se kršijo pravice dvornikom, ki so od vedno! Pojte in zapomnite si: najmanjši upor — in kazen ne izostane!“

„Kraljica,“ odgovori Keketa, „delavstvo je razburjeno! Grozi z umori!“

„Ah, kaj razburjeno, kaj umor, pojdite in povejte!“

„Kraljica!“

„Proč, proč, pravim!“

In desetorica se je obrnila in šla vsa potrta.

Na tisoče čebel je že bilo zbranih na zbovališču, ko se je vrnila deputacija. Grozna tišina je zavladala. Keketa se je povzpela na včerašnje mesto in začela:

„Delavci, sestrice! Kraljica nam je zavrnila naše zahteve in — —“

Ni mogla nadaljevati. Sto glasov jo je prekinilo:

„Kraljica je taka kakor troti, daje jim po-tuho!“

In iz vseh kotov je začumelo, zabučalo:

„Smrt, smrt tudi nji! Smrt vsem lenuhom; smrt debelotrebušnikom, smrt, poguba sovraž-

nikom delavstva, smrt trotom, poguba kraljici, smrt, smrt — —.“

Z divjim krikom so zapuščale razdražene čebele zborovališče in neredna vrsta se je valila proti zadnjemu satovju.

Keketa je še vedno poizkušala pomiriti razdražene delavke. Ko pa je videla, da je njen trud brez uspeha, je zletela in poiskala Jamido, Oolo in Tiilo. Kakor brez sape je zašepetala:

„Rešimo kraljico! Pomagajte, skrijmo jo! Hitro, hitro za mano!“

To rekoč se je vzdignila in zletela kakor blisk čez kričečo množico. Osuple so ji sledile Jamida, Oola in Tiila ravno tako hitro.

* * *

Kraljica je stala tam za zadnjim satovjem in mirila dvornike, ki jih je bil zbudil nenavadni šum. Tekali so med satovjem kakor brez uma in prosili kraljico, naj jih varuje, naj jih reši ali skrije — —.

„Saj ni nič,“ jih tolaži kraljica, „dež je zunaj in bliska se in grmi. To plaši delavstvo. Ko zasije solnce, bodo zopet dobre in mirne.“

Ali poznalo se ji je po glasu, da ne misli tako, kakor govori. Tudi njo je zaskrbel grozeči šum razdraženih čebel. In vedno bliže je prihajal. Bučalo je kakor grom, vedno močnejše in močnejše. In strah dvorjanov je rasel in rasel.

Okolo ogla je zašumelo kakor gibanje kril — in kakor puščice, izpuščene z loka, so priletele štiri prijateljice in se ustavile pred kraljico.

Sledil je obupen krik dvornikov, ki so mislili, da jim že bije zadnja ura.

Zaničljivo jih je pogledala Keketa, se obrnila hlastno h kraljici in zašepetala:

„Z menoj, ako ti je drago življenje! Le hitro, le hitro! Ali slišiš, kako to šumi in buči? Še malo, pa so tu. Niti tebi ne prizanesejo. Hitro, hitro!“

Kraljica je hotela nekaj izgovoriti, vprašati, ali Keketa namigne svojim prijateljicam — in vse štiri jo zgrabijo, vzdignejo in odlete z njo hitro, kakor misel.

Ko zapazijo to troti, obstanejo za hip, kakor okameneli, potem pa jim skušajo slediti. Ali strah jim je odvzel zadnje moči — popadali so spet na tla. Kakor blazni so spet vstali in tekali in se plazili na satovje, pa zopet padali na tla — in zopet vstali in zopet padli —.

In bučanje je raslo in raslo in strah trotov se je večal in večal. Še nekaj sikajočih vzklikov jeze na eni in nekaj krikov na drugi strani — pa je zavila, v svoji jezi grozna množica okolo ogla in se bližala kakor peneče se valovje. — Zunaj se je zabliskalo in zasvetilo za hip. — Sovražnik je zagledal sovražnika. — In zopet je zabučalo, zasikalo in zopet obupno zastokalo. Še en krik, še en stok in kakor temen

grozen oblak se je usula razdražena množica na svoje sovražnike in jih pokrila. — Čeljusti so zaškripale — klanje se je začelo. Kakor živa kepa se je valila razdivjana vojska sedaj sem, sedaj tja — in med sikajoče glasove napadalcev se je pomešal udušeni krik in stok umirajočih.

VII.

Proti večeru je prenehala nevihta. Nebo se je razvedrilo. Solnce je poslalo v slovo nekaj rdečih pramenov na zemljo, zaplesalo skozi vrata v čebelnjak in potem zatonilo. — Tih mir je zavel po zemlji, — tudi v čebelnjak se je priplazil. Boj je bil končan. Klanje je ponehalo. Čebele zmagovalke so hitele, da odstranijo mrtva trupla. Vlekle so razmesarjene mrličke skozi vrata in jih metale čez most. Hitele so — in raz mostu je kar deževalo mrtvih trupel.

Neumorno so vlačile čebele tolste mrličke, in tihe so bile, kakor bi se sramovale nevrednega dela. Nobena ni izpregovorila besedice. Kadarkoli so se srečale, so se vedno pogledale vprašujoče, potem pa hitele zopet na delo. Vse je prevladala želja: odstraniti nemudoma vse, kar bi jih spominjalo na boj. Zato so hitele in hitele — in ko je prišla noč ter objela zemljo s svojimi temnimi krili, je ponehal tudi šum padajočih teles. V gradu je zašumelo in iz

vhoda se je valil težek, gorak in smrdljiv vzduh — čebele so prezračevale svoj grad.

Naposled je ponehalo tudi to. Trudne glave so se sklonile globoko na prsi — prišle so težke misli in legle kakor mora na čebeljnjak.

* * *

Grobna tišina je zavlada v uljniku. Čebelice so sedele v gručah po kotih in premišljevale dogodke istega dne.

Tudi tam, pri zadnem satju sta sedeli dve čebelici in kimali od trudnosti. Naenkrat pa ju prestraši šum, ki je prihajal od vrha. — Še preden sta se mogli ganiti, je padlo eni na glavo: „pik“, in kmalu za tem drugi, še močnejše: „pok“. Kakor blisk sta odskočili in se otresali. Začudeni sta obe škilili proti vrhu, ali bilo je pretemno — ničesar nista mogli zapaziti.

„Kaj pa je vendar bilo?“ vpraša prva, še vedno otresujoč se.

„Kaj jaz vem! Samo to vem, da mi je kmalu zmastilo glavo. Uuh, kako mi šumi v glavi!“ se jezi druga in se tišči za glavo.

„Čudno, po medu diši. Poglej, poglej!“ pravi prva in pomoli drugi košček strdi pred gobček.

„Saj res!“ pritrди druga in potiplje strd s tipalnicama. „Res je med! Pa kako je to močče? Hm, hm, čudno čudno. Vročine vendar

ni take, da bi se tajal. Hm, več kaj. Pojdiva pogledat!“

„Prav imaš“, pritrди prva, „najbolje bo tako. Pa, hm, več, ne bi hotela dobiti še kaj enakega na glavo“.

„To imaš pa ti prav“, premissljuje druga.

„Ah, kaj! Bodiva oprezni, pa bo! Naprej!“ In čebelici sta se približali počasi in oprezno satju in se plazili od celice od celice. Bližali sta se že vrhu, pa še vedno nista ne videli ne slišali ničesar. Že sta mislili, da je njihju trud zaman, ko slišita neko tiho praskanje in šepetanje.

Ustavili sta se in poslušali. A če tudi sta napenjali ušesca, vendar nista mogli ničesar natančno razločiti — kakor tiho šepetanje iz daljave sta menili, da slišita.

„Treba bo iti bliže“, zašepeta komaj slišno prva.

„A tiho, prav tiho. — Ravno nad nama je!“ odgovori druga, ravno tako tiho.

Kakor dve senci sta se plazili dalje, tiho brez šuma. Vedno razločnejše sta slišali praskanje in vedno bolj razumljivo je postajalo šepetanje.

„To je Keketin glas“, pravi druga, „kaj išče tu gori? In s kom govori? Pss, tiho, sedaj govori zopet. Stisniva se k tejle celici, da naju ne zapazi.“

Čebelici sta se stisnili k celici in prisluškovali. Kmalu se je zaslišal pritajen Tiilin glas:

„Zdelo se mi je, da slišim nekaj.“

„Ah, pojdi, pojdi, tu gori ni nobenega“, odgovori Keketin glas, „Le urno, le urno, kar breni dol, da bo več prostora.“

Po teh besedah je nekaj zašumelo, zaškripalo, in od vrha se je vsula cela ploha strdi. In vsa strd je ubrala pot čez čebelice. Z vsemi močmi sta se prijeli za celico, da ju ne odnese sladka ploha s seboj. Pa to je trajalo samo kratek hip, — med je šel svojo pot dalje in kmalu se je zaslišalo od spodaj: plisk — plosk.

Vsa presenečena je otresla prva čebelica medú od sebe: kar se ji pa ni posrečilo popol — mnogo ga je ostalo še med kosmiči. Še parkrat se je otresla, potem se pa sklonila k drugi in zašepetala, komaj slišno :

„Bodi, bodi oprezna, če moreš! Ti, ali slišiš? Ali si še kaj živa? Jaz sem že mislila, da je to moja zadnja minuta! Ali ne slišiš? Kaj si gluha?“

Ali druga ni odgovorila. Nekaj časa je obstala nepremična na mestu, potem pa počasi privzdigovala eno nogo za drugo, končno tudi glavo, stresla z njo, se otipala po vsem trupu s čutnicama in šele tedaj vzdihnila: „Vse je še celo! Zgodil se je čudež! Če nisem šla sedaj na kose, ne grem nikdar več! Kaj je znorela ta Keketa? Kaj ima vendar tu gori?“ In vsa jezna se je hotela povzpeti navzgor. Ali sedaj jo preplaši glas od zgoraj:

„Ah, ali sem to zaslužila?“ Sledil je globok vzdih.

Kakor okameneli sta obstali čebelici, odprli usta in se spogledali. Tako sta bili presenečeni, da nista mogli izpregovoriti. Slednjič pride druga vendar do sape in zašepeta:

„Če ni bil to kraljičin glas, naj me požre živo prvi volk, ki ga srečam!“

„Tiho, tiho,“ pravi prva „prisluškujva, prisluškujva.“

„Ali sem to zaslužila?“ je ponovil glas od zgoraj. „Ah, najrajša bi delila usodo svojih dvornikov! Zakaj ste me rešile? Kaj nameravate z menoj? Ali ni še dovolj muk? Kaj odlašate? Naskočite, zapičite svoja žela v nekdanjo kraljico!“

„Umiri se, kraljica“, odgovori drug glas, še boš vladala in lepše kakor do sedaj!“

„To je Keketa“ zašepeta spodaj prva prisluškujočih čebelic. „Pss, poslušaj, pss!“

„Komu bom vladala?“ vpraša kraljičin glas. „Morda onim tam spodaj, ki so hoteli umoriti mene — kraljico?“

„Ne!“ pravi sedaj nov glas, „ne, kraljice niso hotele umoriti, ampak ono, ki jim je hotela kratiti pravice, ono, ki je dajala potuho trotom!“

Čebelici spodaj se pri tem novem glasu zopet spogledata in rečeta hkratu: „To je Jamida, tiho, tiho.“

„Ni res! Jaz jim nisem kratila pravic,“ ugovarja kraljica.

„Kako da ne!“ godrnja Jamida. „Vse, kar smo nabrali s trudom — to, kar je le nam pripadalo, si dala trotom in — —“

„Pustimo to!“ ji seže v besedo Keketa.

„Trotov ni več, in to je glavno! In tebi, kraljica, je bil današnji dan dobra šola za bodoče vladanje.“

Slišal se je glohok vzdih.

„Komu bom vladala? Delavstvo ne mara več kraljice!

„Motiš se“, ugovarja Keketa, „delavstvo te ljubi. Delavstvo ve, da si bila zaslepljena. Le skrajna jeza jih je zapeljala prvi hip, da so te hoteli umoriti. Pa poglej jih sedaj, kako so tihi in zamišljeni! Veruj mi: ni je delavke danes v gradu, ki bi ne mislila nate. In vse se boje, da se Ti je kaj zgodilo, ali da si morda ušla. Glej, kraljica, po zori pride solnce — delavke ga danes ne bodo pozdravljale — stopi ti pred nje in pozdravile bodo tebe in solnce.“

Prisluškajoči čebelici se dregneta druga drugo in ena reče:

„Modro govori Keketa! Ali to mi ne gre v glavo, da je kraljica tu gori — in Keketa in Jamida in tista mala. — Kje so vendar, da jih ni videti? Hm, hm, veš kaj? Jaz se povzpnem prav tiho navzgor in pogledam. Počakaj tukaj!“

To rekši se je povzpela in izginila. Druga je ostala na svojem mestu in čakala. — Dolgo je čakala in postajala vedno bolj nestrpna. Pri-

sluškovala je, a ni mogla razumeti več pogovora. Le tiho, nerazločno šepetanje je bilo čuti. Čebelica je postala nejevoljna.

„Če čakam še kaj časa tu, me bo zopet pobila kaka ploha“, je godrnjala. „Rajša grem še jaz pogledat.“

Ali v tem hipu se je vrnila čebelica, ki je bila šla na ogled.

„No, kaj je?“ jo vpraša prva, „dolgo si se mudila.“

„Pomisli“, pripoveduje druga, „strgale so šest celic in pometale med na tla. In v tej luknji sede vse. Kraljica v sredi, vsa zamišljena in žalostna. Komaj sem se vzdrževala, da nisem zavriskala veselja, ko sem jo zagledala. In okolo nje se posvetujejo druge. — Oola je tudi med njimi. Vsega nisem razumela, le toliko sem posnela, da nas hočejo presenetiti. Sklenile so, da pripeljejo kraljico skrivaj na prestol, da bi se zabavale zjutraj nad našimi presenečenimi obrazi. Veš, kaj mi je šinilo v glavo. Pojdiva in povejva vsem, da je kraljica tu gori, potem jih pa presenetimo mi!“

Čebelici sta hiteli po satovju na tla in budili čebelice: „Oj, sestrice, vesela novica! A ne smeš kričati, pojdi prav tiho za nama! Kraljico sva našli.“ In hiteli sta dalje, ne meneč se za osuple obraze sestic, ki so jima sledile. Kmalu so bile vse po koncu. In ko sta jim povedali, čebelici vse, kako in kje sta našli kraljico, je

zavila ogromna množica proti zadnjemu satovju in se plazila po njem tiho kakor senca. — Vse je bilo že pokrito s čebelicami, samo okolo luknje kjer je bila kraljica in štiri tovarišice, je bil še prazen prostor. Iz vrst sta stopili naši znanki, se približali praznemu prostoru, prekoračili še zadnjo celico in zavriskali: „Živela, naša kraljica!“

Kakor na ukaz je odgovorilo iz tisoč grl: „Živela, živela, ven, ven, da jo vidimo, živela naša kraljica!“

Ni mogoče opisati začudenja na obrazih peterice v luknji. Prva se je zavedela Keketa, obrnila se je h kraljici in rekla:

„Nekdo nas je izvohal. Nič ne dé! Glej, delavstvo te pozdravlja. Hoče te videti! Pojdi in ga pozdravi!“

Ali kraljica je bila preveč presenečena, da bi vedela, kaj naj stori. Začudena je poslušala vriskanje tam zunaj in niti čutila ni, ko so se Keketa in njene tri tovarišice vzdignile in zletele z njo. Naenkrat je zapazila, da se ziblje v zraku vriskajočemu delavstvu nasproti. Nekaj gorkega, prijetnega je začutila v srcu in vsa ganjena je izgovorila:

„Delavstvo, moje delavstvo — odpusti mi!“

„Živela, živela naša kraljica, naša mati!“ je odgovorila množica.

In čebelice so se vzdignile v zrak in zaplesale v krogu okolo kraljice in grad se je stresel v vrisku. Krog se je vrtel vedno hitreje okoli štirih prijateljic, ki so nosile kraljico.

Rajanje in ples je trajal do zore in še dalje, dokler ni zasijal prvi žarek zbudajočega se solnca skozi vrata v grad in zaplesal na tisočernih krilih. Zaplesal je pramenček in štirideset tisoč čebelic ga je pozdravilo. Tako se je zgodilo, da je zasedla kraljica zopet svoj prestol; tako se je zgodilo, da je prišlo zopet veselje in mir v kraljestvo čebel in tako se je zgodilo, da so se polnile shrambe bolj in bolj.

VIII.

Nič ni kalilo več miru v kraljevstvu čebel. Složno so živele delavke med seboj, ljubile so se in spoštovale so svojo kraljico. Vsako jutro so pozdravljale zarjo z vriskom in petjem ter letale na polja in pašnike k cvetkam. Shrambe so se polnile, blagostanje je raslo, skrb in strah pred zimo se je manjšal.

Keketa in Tiila sta postali neločljivi prijateljici. Skupaj sta izletali ob zarji, skupaj se vračali z mrakom. Keketa je bila Tiili izvrstna učiteljica. Uvedla jo je v vse umetnosti letanja in nabiranja medu. Kmalu je prekosila Tiila svojo učiteljico v vsem in Keketa se je veselila napredka svoje učenke in je bila ponosna nanjo.

„Glej“, ji pravi nekega jutra, ko sta izleteli iz uljnjaka, „vesela sem, da sem te vzgojila tako, kakor sem bila jaz.“

„Kako bila?“ vpraša Tiila. „Tvoja spretnost v letanju je še vedno mojstrska in vsak dan napolniš z medom, ki ga nabereš, četrtno celice“.

„Eh, draga moja“, vzdihne Keketa, „bili so drugi časi! Nekdaj sem prinesla z lahkoto domov dvakrat več kot sedaj s težavo! Da! In kako sem letala! Smejala sem se počasnosti čebelnih volkov, naših največjih sovražnikov, ej — kake gorke sem jim povedala, — ej, kako sem se norčevala iz njih, ko so me zalezovali. — Pa je prešlo! Eh, da, stara sem že, stara, no, pa se še vedno ne bojim kake druge.“

Še dalje bi klepetala zgovorna Keketa, da je ne prekine Tiila, rekoč:

„Je že spet neki vrag za nama!“

Keketa povzdigne nato glavo, pogleda nazaj in se zasmije:

„Hihihhi, čakaj, tega hočeva malo potegniti, kakor do sedaj vsakega. Le mirno naprej, da se mu bodo še bolj cedile sline!“

„Prav!“ se smeje Tiila.

In dalje sta letali mirno, kakor doslej. Za njima pa je šumelo in rezalo zrak ostro kakor z nožem. Bila je lastavica, črna in velika. Bližala se je bolj in bolj in kljun je imela široko odprt. Ali prijateljici sta leteli počasi dalje in se delali, kakor bi je ne videli, dokler se jima ni približal sovražnik za ped. Tedaj pa — švrk — in zleteli sta bliskovito v pravem kotu proti

zemlji — lastavica pa naravnost naprej v smeri, odkoder je prišla. Hlastno je zaprla kljun, misleč, da ju že ima.

„Hihihi“, se zasmije spodaj Keketa.

„Dobro jutro, lepa gospa. Ali niste še južinali?“

Tudi Tiíla se je oglasila:

„Dobro jutro, gospa! No, odprite zopet svoj rmeni gobček, radi bi se usedli noter, trudni sva.“

V odgovor se je zaslišalo jezno plapolanje: lastavica se je obrnila navzdol in se pognala za njima, a zopet ju je zgrešila — v zadnjem hipu sta se obrnili na desno. Pa še se ni vdala lastavica, še ju je zalezovala, navzgor, navzdol, na desno in levo. In vedno je zgrešila svoj cilj. Končno je uvidela, da ne opravi ničesar — odletela je osramočena. Sledil ji je zasmeh prijateljic. „Srečno pot, gospa, dober tek! In povejte svojim sestram in bratom, da ste lovili Keketo in njeno prijateljico Tiílo! Hihihi! — Ali sva jo! Hihihi, ta si bo zapomnila! Si li jo videla, kaj? Hihihi, kako je pihala od jeze! Hihihi“, se smeje Keketa. „Pa veš, mene je utrudila ta gonja. Pridi, da se usedeva kam za hipček!“

Dasi ni čutila Tiíla nikake utrujenosti, je vendar ubogala in kmalu sta sedeli čebelici na vrhu nekega drevesa.

„Eh“, vzdihne Keketa, „postarala sem se, postarala. Nekdaj, nekdam sem se pozabavala na

enak način po desetkrat na dan in nikdar nisem čutila utrujenosti! Da, da, starost! Le poglej moja krila — še malo, pa bodo razcefrana kakor stare cunje in potem bo končano — oh, da, umreti, umreti bo treba!“

„Kakšne misli!“ pravi Tiíla, „kdo bo mislil na to! — pride, kadar ima priti!“

„Tudi jaz sem govorila tako nekdaj, takrat ko sem bila še močna in zdrava in mlada. A to je prešlo! Vidiš, in sedaj je že tu tista temna slutnja — in to je slabo znamenje!“

„Kakšna slutnja?“

„Da se bliža konec! Veš, vsaka čebela ima tako slutno, predno umrje. In danes imam jaz to slutno — rajša bi je ne imela.“

„Umiri se, Keketa, ne misli na to! Pogledj tja — zeleno trato, vsa je posuta s cveticami, pogledj, pogledj, kako se zibljejo v vetru in vabijo; in solnce pogledj — ah, pojdiva, pojdiva!“

„Počakaj nekoliko. Naj že bo, kakor hoče, in naj pride, kar ima priti, da! kar ima priti! Ali, veš, hm, nekaj bi vendar še rada doživela, hm, morda bo, hm, morda še danes — oh!“

„Kaj? — Kaj bo še danes?“

„Najlepši dan v kraljestvu čebel! In tega bi rada doživela!“

„Najlepši dan? Zakaj?“

„Ali se spominjaš najlepše celice v satju?“

„Seveda, saj grem stokrat na dan mimo!“

„Vidiš, od tam bo prišla nova kraljica. Pred devetimi dnevi sem šla mimo in kaj vidim? Jajce! — Grem čez tri dni zopet pogledat — pa zagledam namesto jajca ličinko, lepo in močno! — Tudi druge so zapazile — splošen nemir se je polastil vseh — veselo pričakovanje je zavladovalo. No, včeraj smo zadelale celico z voskom. Že prej pa smo dale medu vanjo. In čez teden dni bo izlezla počasi in mogočno nova kraljica!“

„Hm, ali bo pa nova kraljica tudi vladala?“

„Seveda bo!“

„Kaj pa naša sedanja kraljica? Ali bo zadovoljna vladati skupno z mlajšo?“

„Sedanja ne bo niti hotela čakati, da izleze nova, ampak bo šla in si bo poiskala novega domovja. Še danes bo morda šla — in polovica sester jo bo spremljala. Rada bo šla — saj veš, kaj je bilo! Naš grad nima prijetnih spominov zanjo.“

„Pa še danes, praviš?“ povprašuje Tiila.

„Morda! A sedaj pojdiva — glej, solnce stoji že visoko in še nič nisva nabrali.“

„Šli sta od cvetke do cvetke in se pogovarjali z njimi:

„Dobro jutro, tetka, ali naju vsprejmete v goste?“

In cvetke so ju vsprejele — odpirale jima polne čaše — in pogostile z medico in ju osipale s cvetnim prahom. Čebelici sta se vsak-

teri vljudno zahvalili: „Hvala lepa, tetka, — pa še za domov nama dajte nekoliko!“

Tudi za dom so dale gostoljubne cvetke. Polni medu in s pisanimi hlačkami sta se odpravili čebelici proti domu. Hiteli sta in kmalu zagledali v daljavi znano lipo.

„Glej, lipa se že vidi! Hm, še danes, da bo, praviš?“ vpraša Tiila in se zamisli.

Ali Kekete ni slišala — srepro je gledala proti lipi, kateri sta se vedno bolj bližali. Srepro je gledala in vztrepetala je vsa razburjena.

Tiila je zapazila to in se začudila:

„Kaj pa ti je? Ali ti ni dobro? Ali nosiš pretežko? Letiva bolj počasi, ali pa se odpočijva nekoliko!“

„Ne, ne“, šepeta Keketa, „ne, ne, naprej, naprej. Tam, tam, poglej, okolo lipe. Oh, da sva morali zamuditi!“

„Kaj pa je?“

„Poglej, poglej, tam, tam okoli lipe!“

Tiila je pogledala bistro proti lipi in se zavzela: „Saj res! Nekaj temnega se vrti okolo lipe in poslušaj, kako šumi!“

„Je že prišla, je že prišla“, zavriskala sedaj Keketa. „Oh, nova kraljica je prišla in ena se poslavlja. Le hitro, le hitro, da jo pozdraviva!“

Nato sta se pognali čebelici in prišli še o pravem času, zakaj okolo lipe je zašumelo, zavriskalo:

„Z bogom, z bogom, domovina — naprej, naprej — poiščimo si nove!“

In roj s kraljico na čelu se je zavrteel, zaplesal še enkrat okoli lipe, zavriskal in se pognal kakor puščica v zrak.

„Stara kraljica se je umaknila in skoro polovica sestic z njo. Jaz ostanem tu! Kjer sem se rodila, tam hočem tudi preživeti svoje stare dni“, mrmra Keketa in se obrne k Tiila rekoč:

„Ti pa stori kakor hočeš, — še je čas — ako te vleče v tuje kraje, — poženi se za njimi.“

„Kjer boš ti, tam bom tudi jaz!“ odgovori Tiila. Keketa jo pogleda hvaležno in pravi:

„Vedela sem, da mi ostaneš zvesta! A sedaj pridi, da se pripravimo za vsprejem kraljice — treba bo mnogo popravljati — odpotujoče so gotovo vzele mnogo medu s seboj in v razburjenosti so gotovo uničile marsikako celico.“

* * *

Minilo je sedem dni. Sedem dni nestrpnega dela, pripravljanja in hlastnega nabiranja medu. Sedmi dan sta prišli Keketa in Tiila bolj zgodaj, kakor navadno domov.

„Neka slutnja mi pravi, da doživimo danes lep dan, dan kronanja. — Hitiva, hitiva“, je mrmrala Keketa z vedno bolj trepetajočim glasom.

Prestopili sta prag. Vzprejel ju je oster šum plapolajočih kril. Začudeno je pogledala Tiila

okolo in naenkrat prasnila v smeh, potresla Keketa za nogo in rekla, še vedno smejoča se:

„Ali so prišli ob pamet?“

„Ne“, odgovori Keketa, „nova kraljica ogleduje orožje svojih podložnikov.“

Ali Tiila je še vedno gledala in maloverno odkimovala z glavico. In še vedno se je prijetno smejala temu, kar je videla.

In kaj je bilo? Vse čebele v ulnjaku so stale na glavicah in sprednjih dveh nogah. Ostale štiri noge, trup in zadek so pa morale v zrak in s krili so mahale neprestano, da si obdrže ravnotežje. In kar se je Tiili zdelo najbolj smešno je bilo to, da so stegovale vse svoja ostra žela navpično v zrak. In med tem gozdom sulic je hodila neka velika čebela, vsa svetla. Po koncu je nosila lepo glavo, ter ponosno ogledovala svojo vojsko.

„To je nova kraljica“, šepče Keketa, „glej kako je lepa, srebrna krila ima. Pa glej, glej, sem se obrača — le hitro na glavo!“

To rekoč je že stala Keketa na glavi in iztegovala svoje želo navzgor. Tudi Tiila je pozkusila, a ni se znala obdržati v ravnotežju — padala je sedaj na eno, sedaj na drugo stran. Končno jo reši tega truda kraljičin glas:

„Dovolj! Zadovoljna sem z vami! Po koncu in zapojte veselo, zavriskajte, rajajte in pijte medico, da boste pominile, kdaj da sem zavladala!“

Zašumelo je in čebelice so zaplesale, zavriskale in nazdravljale kraljici z medico. Tudi v Keketi in Tišli se je zbudilo veselje. Objeli sta se in — „hopsasa, hopsasa“, je zavriskala Keketa, povzdigujoč zadnji nožici visoko od tal — zavrteli sta se od vrat do kraljice — tu sta se vstavili in pozdravili:

„Pozdravljena, kraljica!“

In, hopsa, hopsa, je šlo dalje v krogu. Vse kraljevstvo je rajalo, plesalo, pelo in pilo medico ves dan in dolgo v noč.

IX.

Minilo je nekaj dni. Razkošnega veselja v ulnjaku je bilo konec, začelo se je resno delo. S podvojeno vztrajnostjo so nabirale čebelice zopet medico, gradile voščene celice in jih polnile. Veselje in zadovoljnost je odsevala iz očesc vsakatero — saj so imele mlado kraljico, komaj rojeno in lepo — s srebrnimi krili. Že prvega dne so jo vzljubile.

Tudi v Keketo je prišlo novo življenje. Oči so se ji svetile zadovoljnosti in v krilih je začutila novo moč. Ali veselje se je je dotaknilo le mimogrede — šlo je dalje in jo pustilo še bolj šibko in še bolj potrto. V nekoliko dneh se je tako močno postarala, da je Tišlo že resno zaskrbelo.

In šesti dan po rojstvu nove kraljice ji reče: „Vse preveč se mučiš, Keketa, ostani nekaj dni doma, da se odpočiješ.“

Bridko se je nasmehnila Keketa in odkimala: „Ne, ne, draga moja — to ne mine več! Slutnja je tu! In kaj to pomeni, že veš. Pusti mi, pusti še zadnje veselje — pusti, da ti letam ob strani in gledam, kako nabiraš medico! Jaz, jaz ne morem več. In glej, doma bi bila slutnja še močnejša — umorila bi me. In tebe sem tudi tako vajena — oh, pusti mi zadnjo radost.“

Poznala se ji je boleost na očeh. Sklonila je glavico globoko na prsi, da skrije svojo žalost, in nadaljevala:

„Oh, kmalu, kmalu bo končala — potrpi morda sem ti v nadlego — potrpi, potrpi, glej, večer mojega življenja je!“

Pri teh besedah se je priplazilo nekaj neprijetnega v Tiilino srce, nekaj gorkega, nekaj kar ji je pognalo solze v oči. Glas se ji je tresel, ko je izpregovorila:

„Kako moreš misliti kaj takega! Ti ne veš, kako bi bilo hudo meni sami, če bi te ne videla vedno ob strani. Ali glej, tako si slaba in zato sem ti hotela svetovati, da bi si odpočila. Psss — — tiho, tiho, že vem, kaj hočeš reči: vleče te ven v naravo, da bi ti bilo hudo ostati doma — vem, vem vse to — ne glej me tako žalostno — saj te ne silim več. Danes je že

pozno, ali jutri odletiva na vse zgodaj ven po medico, veš?“ Hvaležno jo je pogledala Keketa:

„Hvala, Tiila, tako si dobra! Druge bi se morda branile nadležne starke. Jutri greva zopet, kaj ne? Ah, morda bo zadnjič! Tako težko letam — in že tri dni nisem prinesla nič medicine — ah — Tiila, Tiila — ta slutnja, ta slutnja.“

„Ne, ne, je zakričalo nekaj v Tiili — nekaj — česar ni mogla izraziti. Stisnila se je k starki tesno, tesno in šli sta nemi počivat.

* * *

Drugega dne je vstalo solnce, pogledalo temne oblake, raztresene po nebu, in jih po-barvalo rdeče. S solncem sta vstali tudi Keketa in Tiila in se takoj odpravili na trate in loke. S prirojeno pridnostjo je letala Tiila od cvetke do cvetke in nabirala medico. Ali danes se ni pogovarjala s cveticami, ni se zahvaljevala za medico. Vedno in vedno je morala pogledati po strani Keketo vso bolno in staro. Žalost in bol, ki sta se zrcalili na Keketinem obrazu, sta jo rezali v srce. In okrog poldne, ko je že nabrala dovolj medicine, ji reče:

„Privošči si vendar počitka. Usedi se sem pod to-le cvetko. Dej, dej, usedi se — jaz poneseš v tem času nabrano medico domov — kmalu se vrnem.“

Molče se je vdala Keketa. Šla je k cvetki, se usedla in si podprla glavo in globoko

vzdihnila. Tako je ostala, dokler ni odletela Tiila.

Potem pa se je počasi zravnala in zamrmrala:

„Odšla je! In prav je, da je odšla. Ni treba, da bi videla borbe s smrtjo. Tako mi je čudno!

Nekaj me duši tu notri. — — Oh ta slutnja, ta slutnja. In ravno sedaj je moralo priti, ravno sedaj, ko je tako lepo v kraljestvu, sedaj, ko so odšle vse one, ki niso ljubile domovine z vsem srcem —, sedaj ko so ostale vse one, ki jo ljubijo, ljubijo bolj ko sebe. — Saj ni mogoče — saj ni mogoče!“

Razjokala se je čebelica in krila so se stresla v krču. Jokajoč jih je pogladila in rekla:

„Toliko časa ste mi zvesto služila in da bi mi sedaj odpovedala službo? Saj niste napravila tega, kaj ne da niste? Malo ste se pokvarila, to je že res, malo postarala, pa še je moči v vas! Pokažite, pokažite, da ni res!“

Vzravnala se je Keketa ter se približala cvetki. Vse svoje moči je zbrala, objela stebelce in začela plezati. Stresla se je cvetka, kakor v vetru.

„Ne boj se, prijateljica“, jo nagovori Keketa, „potrpi, bodi mirna — — težko hodim, — ne vem, če ti priplezem do vrha. — Še malo — ah — še malo. Potrpi, potrpi, še čašico prekoračim — tako, ah, ah, gori sem. In sedaj pokažite, zvesta krila, da je še moči v vas.“

Tako ste težka. Vzdignite se — ah — tako — da, tako — in sedaj — naprej!“

Pognala se je starka v zrak, ali samo za ped — in strmoglavila je na zemljo — moči so ji odpovedale. Obstala je kakor mrtva in šele čez dolgo se je zganila in se oprla z nožico ob tla. Kakor v omotici je pogledala okolo sebe. —

„Vedela sem! Je že tu — je že tu konec! Ah, kako me je pretreslo. — Tako tiho je vse naokolo — zakaj? — in tako skrivnostno se ziblješ prijateljica tu gori — zakaj? In ni ga glasu iz kraljevstva — iz domovine. — Domovina, domovina — ah, konec — konec. — Tu, tu notri — me duši — pusti, pusti — samo še hip — samo še hip — — duši, duši — Tiila! ah — duši — po-magaj! ah — ah — do-mo-vi-na — —“

Končano je bilo. Sklonila se je cvetka, se zopet vzravnila in pošepnila sosedi žalostno novico. — Šla je vest od cvetke do cvetke. V daljavi je zašumelo — Tiila se je vračala. Že od daleč je kričala:

„Sem že tu, sem že tu! Ali nisem pridna?“
Vsa zasopla se je ustavila ob mrtvi prijateljici.

„Tako! Sedaj lahko vzletiva! Kajne, da ti je sedaj boljše, ko si se odpočila?“

Nič odgovora — vse tiho — le cvetka se je zopet sklonila in zopet vzravnila.

„Kaj pa ti je? Ali ne slišiš? Jaz sem tu — tvoja Tiila se je vrnila! Slišiš?“

In potresla je sestrico za nožico.

„Govori vendar! Tvoja Tiila te kliče! Kaj ti je? Ali se ne počutiš dobro? Hočeš medicine? — — Tako mrzla si! In zakaj me gledaš tako nepremično? — Jaz sem, slišiš — jaz — tvoja Tiila. Ne glej me tako! — Keketa — povej, — povej, — kaj ti je?“

Vse tiho — le vetrič je zažvižgal in dihnil:

„Ne kliči mrtvih“, — in tiho odšel.

Tiila se je stresla:

„Lažeš, lažeš! Ni res, ni res! Poglej, Keketa, kaj pravi! Povej, da ni res — reci — reci —. Kako si mrzla, — in tako čudno me gledaš. — Oh — zakaj je tako tiho vse naokolo — — tako me je strah — oh Keketa — Keketa — glej, saj ni res — oh, reci. — Izpogovori, dej, dej, da slišim tvoj glas — oh, dej, samo enkrat — — kako si mrzla — smrt — smrt — mrtva — —. In jaz, jaz sem te zapustila v zadnjem hipu — in zaraditega me gledaš tako. — Odpusti, odpusti, — ljubila sem te — glej — dej — dej — poglej me lepše — dej — samo — samo enkrat — ne, ne tako — oh, poglej me — poglej svojo Tiilo — oh — tako me duši — — poglej — me — oh — —“

Zvesta tovarišica se je vrgla na mrliča — vztrepetala je — zajokala — nožice so se zvile

v krču — krila so se stresla — počasneje in počasneje — še en stok in — končano je bilo.

Šla je nova vest od cvetke do cvetke.

Zažvižgal je veter, se približal in pogledal. In še bolj je zažvižgal in z vso silo se je uprl v cvetko nad čebelicama. Cvetka je zastokala, se pripognila. Iz vrha so se usuli majhni beli lističi in pokrili mrtvi čebelici z belo dišečo odejo. In veter je šel dalje in pretrgal oblak tam na zahodu. Rdeč žarek se je preril skozi, pozdravil cvetko, se poigral z belimi lističi, vztrepetal, poljubil mrtvi tovarišici in tiho odšel.

Velika, krvavordeča krogla je zatonila v daljavi. —

